

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ**

**Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π.
Αλιείας και Θάλασσας**

Ταχ. Δ/ση : Μιχαλακοπούλου 103
Ταχ. Κώδικας : 115 27
Πληροφορίες: Ν. Αθανασόπουλος
Τηλέφωνο : 213 1501161
Fax : 210 7774080
Email : nathanasopoulos@mou.gr

**ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Θάλασσας και Αλιείας**

**Αθήνα 10 / 08 / 2017
Α.Π.: 1214**

**Κωδικός Πρόσκλησης:
Αρ. 47.01
Έκδοση: 1/0
Α/Α ΟΠΣ: 2302**

Προς: ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

**ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ
ΣΤΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΛΙΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΑΣ
ΕΝΩΣΙΑΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 2
Η ΟΠΟΙΑ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΕΤΘΑ**

ΜΕ ΤΙΤΛΟ «ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΣΤΗΝ ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ»

**Γενικός Γραμματέας Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων του Υπουργείου
Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων**

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα» που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (ΦΕΚ 98/Α/22-4-2005),
2. Τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2014.
3. Τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 508/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Μαΐου 2014, και ειδικότερα το Άρθρο 47.
4. Τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 1242/2014 της Επιτροπής της 20^{ης} Νοεμβρίου 2014, σχετικά με τη θέσπιση κανόνων, σύμφωνα με τον Καν. (ΕΕ) αριθ. 508/2014 του Ευρ. Κοινοβουλίου και του

- Συμβουλίου για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας, όσον αφορά την παρουσίαση των σχετικών σωρευτικών δεδομένων για τις πράξεις.
5. Την Απόφαση της Επιτροπής των ΕΚ με αριθμό C (2015) 7417 / 26.10.2015 που αφορά την έγκριση του Ε.Π. ΑΛΙΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΑΣ 2014-2020,
  6. Το Ν. 4314/2014 για τη διαχείριση, τον έλεγχο και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020» (ΦΕΚ 265/Α/23.12.2014), όπως ισχύει
  7. Τις διατάξεις του Ν. 4412/2016 (ΦΕΚ 147/Α/2016) περί Δημοσίων Συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ & 2014/25/ΕΕ)
  8. Τον Ν. 4310/2014 (ΦΕΚ 258/Α/08.12.2014) «Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
  9. Τον Ν. 4386/2016 «Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 83/Α/11.05.2016), όπως ισχύει.
  10. Το Π.Δ. 70/2015 (ΦΕΚ 114/Α'/22-09-2015) που αφορά τη «Ανασύσταση των Υπουργείων Πολιτισμού και Αθλητισμού, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.....μεταφορά Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας στο Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού» και συγκεκριμένα το άρθρο 4.
  11. Την αριθμ. 2536/35588/27-03-2015 (ΦΕΚ 195/30-03-2015) Απόφαση Πρωθυπουργού και Υπουργού Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας με την οποία διορίζεται ο Κασίμης Χαράλαμπος του Παναγιώτη, στη θέση του Γενικού Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων του Υπουργείου Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας με βαθμό 1ο, της κατηγορίας Ειδικών Θέσεων,
  12. Την Κοινή Υπουργική Απόφαση με αριθ. 1393/25-10-2016 (ΦΕΚ 3501/Β'/31-10-2016) με την οποία αναδιαρθρώθηκε η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π. ΑΛΙΕΙΑΣ & ΘΑΛΑΣΣΑΣ,
  13. Την υπ' αριθμ. 1376/13948/07-02-2017 (ΦΕΚ 395/Β'/10-02-2017) Απόφαση «Μεταβίβαση του δικαιώματος υπογραφής «με εντολή Υπουργού» στον Γενικό Γραμματέα, Γενικό Γραμματέα Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων, Προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης, Προϊσταμένου Διεύθυνσης, Προϊσταμένου Τμήματος και Υπεύθυνους Γραφείου, του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων».
  14. Τη με αρ. πρωτ. 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/01.11.16) Υπουργική Απόφαση «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ. 81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β' 1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί Κανόνες Επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020 – Έλεγχοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς – Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων» (ΥΑΕΚΕΔ).
  15. Την από 15-05-2017 σύμφωνη γνώμη της Αρχής Ελέγχου που εκδόθηκε σύμφωνα με το άρθρο 124 παρ. 2 του ΚΑΝ (ΕΕ) 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όσον αφορά τη συμμόρφωση των Αρχών / Φορέων με τα κριτήρια ορισμού που προβλέπονται στο παράρτημα XIII του ΚΑΝ (ΕΕ) 1303/2013 και την από 19-5-2017 κοινοποίηση ανάρτησης στο SFC του εγκεκριμένου ΣΔΕ, σύμφωνα με το οποίο υλοποιούνται οι διαδικασίες της παρούσας Πρόσκλησης.
  16. Το υπ' αριθμ. 278/17.02.2017 έγγραφο της ΕΥΔΕΠΑΛΘ, «ορισμός των απομακρυσμένων ελληνικών νησιών για τις ανάγκες εφαρμογής του άρθρου 95 παρ. 4 και Παραρτήματος Ι του Καν. (ΕΚ) 508/2014.
  17. Την υπ' αριθμ. 893/31-05-2017 Απόφαση της Επ. Παρακολούθησης του Ε.Π. ΑΛΙΕΙΑΣ & ΘΑΛΑΣΣΑΣ με γραπτή διαδικασία, με την οποία εγκρίθηκαν η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των πράξεων του Μέτρου 3.2.1: Άρθρο 47 «Καινοτομία», όπως περιγράφονται και εξειδικεύονται στο συνημμένο στην πρόσκληση έγγραφο.

Κ Α Λ Ε Ι

Τους παρακάτω δυνητικούς Δικαιούχους:

- **Ερευνητικοί οργανισμοί (ΑΕΙ, ΑΤΕΙ, Ερευνητικά Κέντρα, Ινστιτούτα, Τεχνολογικοί φορείς)** σύμφωνα με τους ορισμούς των Ν. 4310/2014 και Ν. 4386/2016 όπως ισχύουν.
- **Επιχειρήσεις Υδατοκαλλιέργειας**

για την **υποβολή προτάσεων έργων (Πράξεων)**, προκειμένου να ενταχθούν και χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο της ανωτέρω Προτεραιότητας της Ένωσης του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας και Θάλασσας 2014-2020.

Οι Πράξεις μπορούν να υλοποιηθούν με δύο τρόπους:

- α) Από μία (1) ή περισσότερες επιχειρήσεις Υδατοκαλλιέργειας σε συνεργασία με έναν ή περισσότερους Ερευνητικούς Οργανισμούς οι οποίοι θα έχουν τον ρόλο του εξωτερικού συνεργάτη των επιχειρήσεων (υπεργολάβοι). Σε περίπτωση που έχουμε περισσότερες της μίας επιχειρήσεις Υδατοκαλλιέργειας, αυτές θα συμμετέχουν στην Πράξη με την μορφή Σύμπραξης στην οποία θα πρέπει να αναφέρεται ποιος είναι ο Συντονιστής και ποιοί οι εταίροι.
- β) Από μία (1) ή περισσότερες επιχειρήσεις Υδατοκαλλιέργειας σε Σύμπραξη με έναν (1) ή περισσότερους Ερευνητικούς Οργανισμούς. Στην συγκεκριμένη περίπτωση ένας από τους φορείς της σύμπραξης ορίζεται ως Συντονιστής Φορέας ο οποίος θα καλείται «Δικαιούχος» της Πράξης ενώ οι υπόλοιποι φορείς θα καλούνται «εταίροι» της Πράξης.

Σε κάθε περίπτωση οι Ερευνητικοί Οργανισμοί είτε ως συμπράττοντες είτε ως υπεργολάβοι έχουν την ευθύνη της επιστημονικής παρακολούθησης των Πράξεων και της επικύρωσης των αποτελεσμάτων της Πράξης.

Ως Ερευνητικός Οργανισμός νοείται ένας φορέας όπως Πανεπιστήμια ή Ερευνητικά Κέντρα ή Ινστιτούτα, οργανισμοί μεταφοράς τεχνολογίας, ενδιάμεσοι καινοτομίας, ερευνητικοί συνεργαζόμενοι φορείς με φυσική ή εικονική παρουσία ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς (δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου) ή τον τρόπο χρηματοδότησης, πρωταρχικός σκοπός των οποίων είναι η ανεξάρτητη διεξαγωγή βασικής έρευνας, βιομηχανικής έρευνας ή πειραματικής ανάπτυξης ή η ευρεία διάδοση των αποτελεσμάτων των εν λόγω δραστηριοτήτων με τη διδασκαλία, τη δημοσίευση ή τη μεταφορά γνώσεων. Στην περίπτωση που η οντότητα αυτή διενεργεί επίσης οικονομικές δραστηριότητες, η χρηματοδότηση, οι δαπάνες και τα έσοδα από τις οικονομικές αυτές δραστηριότητες πρέπει να δηλώνονται χωριστά. Οι επιχειρήσεις που μπορούν να επηρεάσουν μια τέτοια οντότητα, όπως με την ιδιότητα του μετόχου ή του μέλους, δεν έχουν προνομιακή πρόσβαση στο ερευνητικό δυναμικό του ή στα ερευνητικά του αποτελέσματα.

Οι ακόλουθες οντότητες:

- α) Δημόσιες Υπηρεσίες, που ανήκουν στην Κεντρική Διοίκηση κατά την έννοια της παρ. 1στ του άρθρου 14 του Ν. 4270/2014 (Α' 143),
- β) Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου,
- γ) Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου, που έχουν ιδρυθεί με Νόμο ή ΠΔ και επιχορηγούνται από το Κράτος και
- δ) Κοινοφελή Ιδρύματα που διέπονται από το Ν. 4182/2013, παρότι δεν εμπίπτουν στον ανωτέρω ορισμό του Ερευνητικού Οργανισμού, αποτελούν δυνητικούς Δικαιούχους της παρούσας Πρόσκλησης, εφόσον πληρούν αθροιστικά τις τρεις παρακάτω προϋποθέσεις:
  1. Ο Φορέας εμπίπτει σε κάποια από τις παραπάνω κατηγορίες και οι κύριες δραστηριότητές του δεν είναι οικονομικές, σύμφωνα με τον ορισμό του κοινοτικού δικαίου.
  2. Υπάρχει στο Καταστατικό του Φορέα πρόβλεψη για δραστηριότητα έρευνας.
  3. Η συμμετοχή του Φορέα στο ερευνητικό έργο αφορά σε μη-οικονομική δραστηριότητα του Φορέα και:
    - α) Τα αποτελέσματα της έρευνας θα διαχέονται ευρέως σε μη αποκλειστική και χωρίς διακρίσεις βάση, για παράδειγμα μέσω διδασκαλίας, βάσεων δεδομένων, δημοσιεύσεων ή λογισμικού ανοικτής πρόσβασης και
    - β) τυχόν κέρδη που προκύπτουν από το έργο θα επανεπενδύονται στις μη οικονομικές δραστηριότητες του Φορέα.

Κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης, οι φορείς αυτοί θα δηλώνονται ως «Λοιποί φορείς που αντιμετωπίζονται ως ερευνητικοί οργανισμοί».

Ως Επιχείρηση Υδατοκαλλιέργειας νοείται κάθε μονάδα του ιδιωτικού ή/και του δημόσιου τομέα, έχουσα νομική μορφή, που ασκεί οικονομική δραστηριότητα στον τομέα της Υδατοκαλλιέργειας. Σε περίπτωση που

η φύση της Πράξης δικαιολογεί την συμμετοχή και επιχειρήσεων που σχετίζονται με την Υδατοκαλλιέργεια (π.χ εταιρίες κατασκευής κλωβών και διχτυών, εταιρίες παραγωγής ιχθυοτροφών, συμπληρωμάτων διατροφής ή φαρμακευτικών προϊόντων κ.λ.π), οι επιχειρήσεις αυτές θα μπορούν να συμμετέχουν μόνο ως υπεργολάβοι των επιχειρήσεων Υδατοκαλλιέργειας. Επίσης μπορούν σε μια Πράξη να συμμετέχουν ως Δικαιούχοι και Φυσικά πρόσωπα (π.χ μυδοκαλλιεργητές).

1. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

Οι προτεινόμενες Πράξεις εντάσσονται στον Ειδικό Στόχο 1 της Ενωσιακής Προτεραιότητας 2 του ΕΠΑΛΘ 2014-2020, ο οποίος αφορά την **Παροχή στήριξης για την ενίσχυση της τεχνολογικής ανάπτυξης, της καινοτομίας και της μεταφοράς γνώσης**

1. Προκειμένου να τονωθεί η καινοτομία στον τομέα της υδατοκαλλιέργειας, το ΕΤΘΑ μπορεί να στηρίζει δράσεις που στοχεύουν:
  - α) στην ανάπτυξη τεχνικής, επιστημονικής ή οργανωτικής γνώσης σε εκμεταλλεύσεις υδατοκαλλιέργειας, η οποία, συγκεκριμένα, θα περιορίζει την επίπτωση στο περιβάλλον, θα μειώνει την εξάρτηση από ιχθυάλευρα και ιχθυέλαια, θα ενισχύει μια βιώσιμη χρήση των πόρων στην υδατοκαλλιέργεια, θα βελτιώνει την καλή διαβίωση των ζώων ή θα διευκολύνει νέες βιώσιμες καινοτόμους μεθόδους παραγωγής·
  - β) στην ανάπτυξη ή εισαγωγή στην αγορά νέων ειδών υδατοκαλλιέργειας με καλές προοπτικές στην αγορά, νέων ή σημαντικά βελτιωμένων προϊόντων, ή βελτιωμένων διαδικασιών, νέων ή βελτιωμένων συστημάτων διαχείρισης και οργάνωσης·
  - γ) στη διερεύνηση της τεχνικής ή οικονομικής σκοπιμότητας των καινοτομιών, των προϊόντων ή των διαδικασιών.
2. Τα αποτελέσματα των δράσεων που λαμβάνουν στήριξη υπόκεινται σε κατάλληλη δημοσιότητα από το κράτος μέλος σύμφωνα με το άρθρο 119.

Δεν χορηγείται στήριξη για Πράξεις που αφορούν μόνο βασική έρευνα. Επίσης μικρές τεχνικές βελτιώσεις γνωστών τεχνολογιών δεν αρκούν για να δοθεί στήριξη. Οι Πράξεις δεν πρέπει να έχουν άμεσα εμπορικό χαρακτήρα. Ενδεχόμενα κέρδη, παραγόμενα στη διάρκεια της υλοποίησης αφαιρούνται από τη δημόσια ενίσχυση που χορηγείται στη σχετική πράξη.

Για τους σκοπούς της παρούσης απόφασης και σύμφωνα με τους ορισμούς του Ν. 4386/2016, με τον όρο «καινοτομία» νοείται η αξιοποίηση υφιστάμενης ή νέας γνώσης ή η μετατροπή μιας ιδέας σε προϊόν, διαδικασία ή υπηρεσία. Επίσης η καινοτομία ορίζεται ως «η εφαρμοσμένη χρήση της γνώσης με σκοπό την παραγωγή ή/και παροχή νέων ή ουσιαστικά βελτιωμένων προϊόντων, διαδικασιών ή/και υπηρεσιών που βρίσκουν άμεσης παραγωγικής, χρηστικής ή/και εμπορικής εφαρμογής». Εναλλακτικά μπορεί να ορισθεί ότι η καινοτομία συνίσταται στην παραγωγή, την αφομοίωση και την εκμετάλλευση με επιτυχία των νέων επιτευγμάτων ή ιδεών στον οικονομικό και κοινωνικό τομέα.

Μια Καινοτόμα Δράση μπορεί να είναι ριζοσπαστική, ή σταδιακή (ανάλογα με τις αλλαγές που επιφέρει) και μπορεί να αναφέρεται σε ένα νέο προϊόν ή μια νέα υπηρεσία, στους τρόπους παραγωγής, στην τεχνολογία που χρησιμοποιείται, όπως και στην διοικητική δομή ενός οργανισμού.

2. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

2.1 Οι προτάσεις που θα υποβληθούν θα πρέπει να εμπίπτουν στον ακόλουθο θεματικό & ειδικό στόχο και μέτρο της Ενωσιακής Προτεραιότητας 2 του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας και Θάλασσας 2014 – 2020:

Πίνακας 1

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ: Αλιείας και Θάλασσας 2014-2020	ΚΩΔ.	19
ΕΝΩΣΙΑΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ: Προαγωγή της περιβαλλοντικά βιώσιμης, αποδοτικής ως προς τη χρήση των πόρων, καινοτόμου, ανταγωνιστικής και βασιζόμενης στη γνώση υδατοκαλλιέργειας	ΚΩΔ.	2
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ: Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και του γεωργικού τομέα (για το ΕΓΤΑΑ) και του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (για το ΕΤΘΑ)	ΚΩΔ.	3
ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ: Παροχή στήριξης για την ενίσχυση της τεχνολογικής ανάπτυξης, της καινοτομίας και της μεταφοράς γνώσης	ΚΩΔ.	1
ΜΕΤΡΟ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ: Προαγωγή της περιβαλλοντικά βιώσιμης, αποδοτικής ως προς τη χρήση των πόρων, καινοτόμου, ανταγωνιστικής και βασιζόμενης στη γνώση υδατοκαλλιέργειας	ΚΩΔ.	2.1
ΜΕΤΡΟ ΕΤΘΑ: Άρθρο 47 Καινοτομία	ΚΩΔ.	3.2.1

2.2 Οι προτάσεις που θα υποβληθούν θα πρέπει να συνεισφέρουν στην εκπλήρωση των σχετικών δεικτών παρακολούθησης, οι οποίοι είναι:

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Θ.Σ.	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΤΑΜΕΙΟ	
3	2	ΕΤΘΑ	
ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ
2.1	Αριθ. έργων για την καινοτομία, τις συμβουλευτικές υπηρεσίες και την ασφάλιση αποθεμάτων	αριθμός	20

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Θ.Σ.	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΤΑΜΕΙΟ	
3	2	ΕΤΘΑ	
ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ
2.1	Μεταβολή του όγκου προϊόντων υδατοκαλλιέργειας	Τόνοι	150
2.2	Μεταβολή της αξίας προϊόντων υδατοκαλλιέργειας	Χιλιάδες ευρώ	976,14
2.3	Μεταβολή των καθαρών κερδών	Χιλιάδες ευρώ	11,8

Σημ. Ο στόχος θα επιτευχθεί και από την υλοποίηση του Μέτρου 3.2.5.

Πίνακας 4: Λοιποί Δείκτες

Θ.Σ.	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΤΑΜΕΙΟ	
3	2	ΕΤΘΑ	
ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ
2.3	Αριθμός εργαζομένων που επωφελούνται από την πράξη που συνδέονται άμεσα με τις επιχειρήσεις που λαμβάνουν στήριξη	Αριθμός ατόμων	100

3. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

3.1 Η συγχρηματοδοτούμενη¹ δημόσια δαπάνη που διατίθεται για την ένταξη πράξεων με την παρούσα πρόσκληση κατανέμεται ως ακολούθως:

Πίνακας 5

ΕΝΩΣΙΑΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ : 2		
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ: 3		
ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ: 1		
ΜΕΤΡΟ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ: 2.1		
Α/Α	ΜΕΤΡΟ ΕΤΘΑ / ΔΡΑΣΗ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΣΥΓΧΡΗΜ/ΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ
1	Άρθρο 47 Καινοτομία	10.000.000 €
ΣΥΝΟΛΟ		10.000.000€

3.2 Το μέγιστο ποσοστό χορηγούμενης Δημόσιας Ενίσχυσης (Κοινοτική και Εθνική συνδρομή) για τις Πράξεις που θα ενταχθούν για χρηματοδότηση στο πλαίσιο της παρούσας, διαφοροποιείται σύμφωνα με το άρθρο 95 του Καν. (ΕΚ) 508/2014, ανάλογα με:

- μέγεθος των επιχειρήσεων,
- εάν οι Πράξεις υλοποιούνται στα «Απομακρυσμένα Ελληνικά Νησιά».

Στα «Απομακρυσμένα Ελληνικά Νησιά» περιλαμβάνονται :

- τα νησιά της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου,
- τα νησιά της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου,
- η Σαμοθράκη (Π.Ε. Έβρου),
- η Θάσος (Π.Ε. Καβάλας),
- οι Βόρειες Σποράδες (Π.Ε. Μαγνησίας),
- η Σκύρος και η Σκυροπούλα (Π.Ε. Εύβοιας),
- τα Κύθηρα και τα Αντικύθηρα (Π.Ε. Πειραιώς και Νήσων),

¹ όπου συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη είναι η επιλέξιμη δημόσια δαπάνη από το ΕΠ για τον υπολογισμό της κοινοτικής συνδρομής

- η Γαύδος, η Γαυδοπούλα, τα Παξιμάδια, η Χρυσή, το Κουφονήσι, η Παξιμάδα, η Δραγονάδα, οι Διονυσάδες, η Δία, η Ελάσα (Περιφέρεια Κρήτης),
- οι Οθωνοί, η Ερεϊκούσα, το Μαρθάκιον, οι Παξοί, οι Αντίπαξοι (Π.Ε. Κέρκυρας),
- οι Στροφάδες (Π.Ε. Ζακύνθου),
- η Σαπιέντζα, η Σχίζα (Π.Ε. Μεσσηνίας),
- οι Εχινάδες (Π.Ε. Κεφαλληνίας & Ιθάκης)

Για Πράξεις που θα ενταχθούν για χρηματοδότηση στο πλαίσιο της παρούσας απόφασης τα ποσοστά Δημόσιας Δαπάνης και Ιδιωτικής Συμμετοχής έχουν ως εξής :

			Επικράτεια της Χώρας	Απομακρυσμένα Ελληνικά Νησιά
1	Πολύ μικρές, μικρές & μεσαίες επιχειρήσεις	Δημόσια Ενίσχυση	50 %	85 %
		Ιδιωτική Συμμετοχή	50 %	15%
2	Λοιπές επιχειρήσεις	Δημόσια Ενίσχυση	30 %	
		Ιδιωτική Συμμετοχή	70 %	
3	Ερευνητικοί Οργανισμοί	Δημόσια Ενίσχυση	100%	100%
		Ιδιωτική Συμμετοχή	0%	0%

Κατηγορία επιχείρησης σύμφωνα με την αριθμ. (2003)/361/ΕΚ Σύσταση της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και τον Καν(ΕΕ)1388/2014.

Κατηγορία Επιχείρησης	Αριθμός απασχολούμενων : Ετήσια μονάδα εργασίας (ΕΜΕ)	Ετήσιος κύκλος εργασιών	ή	Σύνολο ετήσιου ισολογισμού
Μεσαία	< 250	≤ 50 εκατ. €	ή	≤ 43 εκατ. €
Μικρή	< 50	≤ 10 εκατ. €	ή	≤ 10 εκατ. €
Πολύ μικρή	< 10	≤ 2 εκατ. €	ή	≤ 2 εκατ. €

Η Ιδιωτική Συμμετοχή δύναται να αποτελείται από Ίδια κεφάλαια ή/και τραπεζικό δανεισμό. Δεν υπάρχει ανώτατο όριο για τη μέση ένταση ενίσχυσης (ποσοστό δημόσιας δαπάνης ως προς το συνολικό προϋπολογισμό του έργου) για το συνολικό έργο.

- 3.3 Η ΕΥΔ δύναται να επικαιροποιήσει το συνολικό ύψος της συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης της παρούσας πρόσκλησης ή/και να προβεί σε αιτιολογημένη ανάκληση ισχύος της πρόσκλησης, ενημερώνοντας σε κάθε περίπτωση τους Δικαιούχους μέσω της οικείας ιστοσελίδας (ιστοσελίδας του ΕΠ).
- 3.4 Στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης θα ενταχθούν πράξεις, έως το ύψος της συνολικής συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης και έως την προβλεπόμενη υπερδέσμευση.

4 ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ

- 4.1 Ως ημερομηνία λήξης της προθεσμίας επιλεξιμότητας των δαπανών των προτεινόμενων πράξεων ορίζεται η 31 Δεκεμβρίου 2023. Η ολοκλήρωση των προτεινόμενων Πράξεων θα πρέπει να συντελεστεί έως την ως άνω ημερομηνία.
- 4.2 Πράξεις που έχουν περατωθεί φυσικά ή εκτελεστεί πλήρως δεν είναι επιλέξιμες, ανεξάρτητα εάν έχουν εκτελεστεί ή όχι οι σχετικές πληρωμές.
- 4.3 Οι κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων προσδιορίζονται στην με αρ. πρωτ. 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/01.11.16) Υπουργική Απόφαση «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ. 81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β' 1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί Κανόνες Επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020 – Έλεγχος νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς – Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων».
- 4.4 Ως μέγιστος συνολικός προϋπολογισμός των υποβαλλόμενων Πράξεων ορίζεται το ποσό των 600.000 ευρώ. Στην περίπτωση που το υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο έχει προϋπολογισμό μεγαλύτερο του ανώτατου ορίου που ορίζεται παραπάνω, το ποσό πέραν της Δημόσιας Χρηματοδότησης για την κάλυψη του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού θα θεωρείται ιδιωτική συμμετοχή για την υλοποίηση του σχεδίου. Στην περίπτωση αυτή, παρόλο που οι υπερβάλλουσες δαπάνες δεν επιχορηγούνται, αντικείμενο αξιολόγησης και παρακολούθησης-ελέγχου αποτελεί το σύνολο της επενδυτικής πρότασης και το σύνολο του υπερβάλλοντος κόστους.
- 4.5 Η χρονική διάρκεια υλοποίησης των υποβαλλόμενων προτάσεων έργων δεν πρέπει να υπερβαίνει τους σαράντα δύο (42) μήνες, με δυνατότητα παράτασης 6 μηνών ή όπως αλλιώς κρίνει η Δ.Α.
- 4.6 Σε περίπτωση Σύμπραξης, η Πράξη θα αποτελείται από το Υποέργο εκτέλεσης της Πράξης με ίδια μέσα από τον Ερευνητικό Οργανισμό, όπου θα περιλαμβάνονται οι αναθέσεις μέχρι του ορίου του πρόχειρου διαγωνισμού όπως αυτό ισχύει κάθε φορά. Αναθέσεις άνω του ορίου αυτού θα πρέπει να αποτελούν διακριτά υποέργα.
- 4.7 Ειδικότεροι κανόνες επιλεξιμότητας:
Ως ημερομηνία έναρξης της επιλεξιμότητας των δαπανών ορίζεται
- Για τους Ερευνητικούς Οργανισμούς η ημερομηνία της Απόφασης Ένταξης της Πράξης.
  - Για τις επιχειρήσεις η ημερομηνία της Προδημοσίευσης της Πρόσκλησης (25-04-2017)
- 4.8 Για την υλοποίηση της Πράξης είναι επιλέξιμες άμεσες δαπάνες βάσει πραγματικών εξόδων ή στη βάση απλουστευμένων επιλογών κόστους οι παρακάτω κατηγορίες δαπανών:

α) Δαπάνες προσωπικού. Άμεσες δαπάνες προσωπικού ορίζονται οι δαπάνες για αμοιβές των φυσικών προσώπων τα οποία ανήκουν στην Ομάδα Έργου ως τακτικό ή έκτακτο προσωπικό του Δικαιούχου (μόνιμο προσωπικό, συμβάσεις εργασίας αορίστου και ορισμένου χρόνου, συμβάσεις μίσθωσης έργου), ή/και των εταιρών της Σύμπραξης, και ασχολούνται με την υλοποίηση της Πράξης. Οι δαπάνες αυτές είναι επιλέξιμες σύμφωνα με την υπ' αριθ. 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/01.11.16) Υπουργική Απόφαση «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ. 81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β' 1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί Κανόνες Επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020 – Έλεγχος νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς – Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων». **Σημειώνεται ότι για το προσωπικό των επιχειρήσεων το μέγιστο επιχορηγούμενο μισθολογικό κόστος ανά μήνα ανέρχεται στο ποσό των 3.000 ευρώ.**

β) Δαπάνες για όργανα, εξοπλισμό και εκσυγχρονισμό εγκαταστάσεων. Στην κατηγορία αυτή εμπίπτει κάθε πάγιο στοιχείο το οποίο με κατάλληλη χρήση και συντήρηση έχει ωφέλιμη ζωή μεγαλύτερη του ενός έτους, διατηρεί το αρχικό του σχήμα και εμφάνιση κατά τη χρήση, δεν χάνει την ταυτότητά του με ενσωμάτωση σε άλλο ή πιο σύνθετο στοιχείο και καταχωρίζεται, κατά περίπτωση, στο μητρώο παγίων. Πρόκειται για μηχανήματα, εξαρτήματα αυτών, επιστημονικά όργανα και εργαλεία, καθώς και μέσα και εξοπλισμό πληροφορικής και επικοινωνιών, που χρησιμοποιούνται για την εξυπηρέτηση των δραστηριοτήτων του έργου. Στην υποκατηγορία εντάσσεται λογισμικό και δικαιώματα χρήσης (licenses)

προγραμμάτων λογισμικού, εφόσον απαιτούνται για την εκτέλεση του έργου. Δεν θεωρούνται επιλέξιμες οι δαπάνες που αφορούν σε αγορά μεταχειρισμένου εξοπλισμού. Η αγορά ερευνητικού και τεχνολογικού εξοπλισμού αφορά κυρίως τον ειδικό εξοπλισμό και όχι εξοπλισμό γενικής χρήσης. Ενδεικτικά μπορεί να αφορά:

- Μηχανήματα, εξαρτήματα αυτών, επιστημονικά όργανα και εργαλεία που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά και σε μόνιμη βάση για την εξυπηρέτηση της ερευνητικής δραστηριότητας. Επισημαίνεται ότι οι δαπάνες προμήθειας περιλαμβάνουν το κόστος αγοράς αυτού, το κόστος μεταφοράς και εγκατάστασης του και το κόστος των απαιτούμενων υλικών και εργασιών για την εγκατάσταση και λειτουργία του. Η δαπάνη συντήρησης/επισκευής εξοπλισμού που ανήκει στο δικαιούχο και χρησιμοποιείται στην πράξη είναι επιλέξιμη εφόσον αυξάνει την αξία του παγίου στοιχείου σύμφωνα τα προβλεπόμενα στην εθνική νομοθεσία και η δαπάνη απόσβεσης του παγίου δεν αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη στο πλαίσιο της πράξης. Η δαπάνη προληπτικής συντήρησης του εξοπλισμού και αγοράς αναλωσίμων για την ορθή λειτουργία του κατά τη διάρκεια χρήσης του εξοπλισμού στην πράξη δεν είναι επιλέξιμη. Οι δαπάνες προμήθειας ανταλλακτικών είναι επιλέξιμες εφόσον, αυτά είναι παρελκόμενα των κύριων εξαρτημάτων του εξοπλισμού, αποτελούν δηλαδή αναπόσπαστο τμήμα του για την ομαλή λειτουργία του σύμφωνα με τους όρους προμήθειας που προσφέρει ο προμηθευτής, και δεν υπερβαίνουν το 10% της δαπάνης απόκτησης του εξοπλισμού. Δεν θεωρείται επιλέξιμη δαπάνη η αγορά μεταχειρισμένου εξοπλισμού και για το λόγο αυτό οι Δικαιούχοι θα πρέπει να προσκομίζουν σχετική βεβαίωση του οίκου κατασκευής ή του προμηθευτή καθώς και βεβαίωση για τον σειριακό αριθμό (serial number) του εξοπλισμού όταν αυτό υπάρχει.
- Αγορά γόνου ή γεννητόρων.
- Αγορά λογισμικού και των αντίστοιχων δικαιωμάτων χρήσης (licenses). Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που αφορούν σε ιδιοκατασκευή λογισμικού από τον ίδιο τον Δικαιούχο, ούτε και η ανανέωση αγοράς άδειας χρήσης για υπάρχον λογισμικό

γ) Δαπάνες για εξωτερικούς πάροχους (συμβουλευτικές υπηρεσίες, έρευνα επί συμβάσει κ.λ.π)

οι οποίες παρέχονται από φυσικά ή νομικά πρόσωπα με συμβάσεις παροχής υπηρεσιών, χρησιμοποιούνται αποκλειστικά στο πλαίσιο της εκτέλεσης της Πράξης και όχι για διαρκή ή περιοδική δραστηριότητα ούτε συνδέονται με τις συνήθεις λειτουργικές / διοικητικές δαπάνες των δικαιούχων και παρέχονται στην βάση δημοσίων συμβάσεων παροχής υπηρεσιών. Επισημαίνεται ότι στην περίπτωση συνεργατικών έργων, δεν επιτρέπεται να συμμετέχει ως υπεργολάβος φορέας-μέλος της σύμπραξης.

Οι δαπάνες για εξωτερικούς πάροχους, ενδεικτικά μπορεί να αφορούν:

- Συμβουλευτικές υπηρεσίες π.χ. δημιουργία – κατασκευή ιστοσελίδας αποκλειστικά για την Πράξη, εκπόνηση επιχειρηματικού πλάνου σχετικά με την πιθανή αξιοποίηση του προϊόντος / υπηρεσίας που μπορεί να προκύψει από την πραγματοποίηση της Πράξης κ.λ.π.
- Δαπάνες που αφορούν στην αμοιβή ορκωτού λογιστή/ελεγκτή, εγγεγραμμένου στο Μητρώο Ελεγκτών της ΕΛΤΕ (Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων) για την πιστοποίηση του οικονομικού αντικείμενου (δαπανών) της πράξης Τα παραστατικά δαπάνης απασχόλησης των ορκωτών λογιστών που τυχόν θα ελέγξουν το οικονομικό αντικείμενο του έργου, θα είναι επιλέξιμα μέχρι και τρεις (3) μήνες από τη λήξη κάθε έργου.
- Υπηρεσίες έρευνας επί συμβάσει οι οποίες αφορούν ερευνητική δραστηριότητα ή τεχνικές γνώσεις οι οποίες αφορούν άμεσα την υλοποίηση του έργου. Αφορά δαπάνες για ανάθεση εκτέλεσης έργου σε νομικά πρόσωπα και δαπάνες τεχνολογίας-τεχνογνωσίας (υπεργολαβίες). Οι δαπάνες αυτές αφορούν αποκλειστικά στην ερευνητική δραστηριότητα, καθώς δεν επιτρέπεται η εκχώρηση της διαχείρισης του έργου ή τμήματός του σε τρίτους από οποιονδήποτε δικαιούχο. Στην κατηγορία αυτή είναι επιλέξιμη η υπεργολαβική ανάθεση και σε φορείς εκτός Ελλάδας, εφόσον οι παρεχόμενες υπηρεσίες χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για τους σκοπούς του έργου.

δ) Πρόσθετα γενικά έξοδα. Η κατηγορία αυτή δαπανών, μπορεί ενδεικτικά να αφορά:

- Δαπάνες μετακινήσεων. Για τις δαπάνες της υποκατηγορίας ισχύουν οι κανόνες επιλεξιμότητας που αναφέρονται στο Άρθρο 13 της ΥΑΕΚΕΔ. Στην υποκατηγορία περιλαμβάνονται οι δαπάνες των μελών της ομάδας έργου για :

α) τα έξοδα κίνησης και ειδικότερα το αντίτιμο των εισιτηρίων των μέσων μαζικής μεταφοράς (ή συγκοινωνιακών μέσων), η δαπάνη χιλιομετρικής αποζημίωσης λόγω χρήσης ιδιόκτητου ή

μισθωμένου μεταφορικού μέσου στις περιπτώσεις που επιτρέπεται η χρήση του, η δαπάνη διοδίων, ο ναύλος οχήματος σε μετακινήσεις με θαλάσσιο μέσο μεταφοράς, η μίσθωση οχήματος ή η δαπάνη λόγω χρήσης επιβατικού αυτοκινήτου δημόσιας χρήσης (ταξί) στις περιπτώσεις που προβλέπεται η χρήση τους,

β) τα έξοδα διανυκτέρευσης για το αναγνωριζόμενο ποσό για κάθε τύπο ξενοδοχειακής μονάδας ή ενοικιαζόμενου καταλύματος και

γ) την ημερήσια αποζημίωση, η οποία καταβάλλεται στον μετακινούμενο για την κάλυψη των εξόδων, τα οποία προκαλούνται λόγω της μετακίνησης και παραμονής του εκτός έδρας για εκτέλεση υπηρεσίας

δ) το κόστος συμμετοχής σε συνέδρια, ημερίδες κλπ.

Οι ανωτέρω δαπάνες είναι επιλέξιμες, εφόσον οι μετακινήσεις είναι απαραίτητες για την υλοποίηση της πράξης, προβλέπονται στην απόφαση ένταξης και πραγματοποιούνται σύμφωνα με το σχετικό θεσμικό πλαίσιο που εφαρμόζει ο δικαιούχος. Οι δαπάνες του Δικαιούχου για τη μετακίνηση φυσικών προσώπων που συμμετέχουν στην υλοποίηση της Πράξης βάσει σύμβασης μίσθωσης έργου είναι επιλέξιμες, εφόσον οι μετακινήσεις εκτός έδρας προβλέπονται στη σχετική σύμβαση και αποζημιώνονται από το Δικαιούχο σύμφωνα με τα εφαρμοζόμενα για το προσωπικό του δικαιούχου που συμμετέχει στην Πράξη. Περιλαμβάνονται και οι δαπάνες μετακίνησης προσωπικού του δικαιούχου ή άλλων φυσικών προσώπων, τα οποία συμπεριλαμβάνονται στην Ομάδα Έργου και το κόστος απασχόλησης των οποίων προσδιορίζεται ως μηδενικό. Στην υποκατηγορία εμπίπτει το σύνολο των δαπανών των ταξιδιών που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου (π.χ. συμμετοχή σε εμπορική έκθεση, συνέδριο, συναντήσεις εργασίας με υπεργολάβο έρευνας επί συμβάσει ή συνδικαιούχους συνεργατικών έργων, καθώς και πιστοποιήσεις ή έλεγχοι από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα).

- **Εργαστηριακά αναλώσιμα.** Η υποκατηγορία περιλαμβάνει τις δαπάνες για υλικά, αναλώσιμα, εφόδια και συναφή προϊόντα που αποκτώνται για να καλύψουν ανάγκες που σχετίζονται άμεσα με την υλοποίηση του έργου. Επισημαίνεται ότι, για τις δαπάνες της υποκατηγορίας ισχύουν τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 36 της ΥΑΕΚΕΔ. Ειδικότερα, για την προμήθεια αναλωσίμων, στην περίπτωση σύναψης Δημοσίων συμβάσεων στις οποίες οι δικαιούχοι είναι φορείς του δημόσιου ή ευρύτερου δημόσιου τομέα και στις οποίες ενεργούν ως αναθέτουσες αρχές, απαιτείται η τήρηση των διαδικασιών που προβλέπει ο ν. 4412/2016 (Α' 147) "Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών" όπως ισχύει.

ε) Δαπάνες διάχυσης αποτελεσμάτων. Η κατηγορία αυτή δαπανών, μπορεί ενδεικτικά να αφορά:

- Δαπάνες συμμετοχής σε εκθέσεις. Επιλέξιμες δαπάνες είναι το κόστος ενοικίασης και διαμόρφωσης των περιπτέρων, το κόστος εγγραφής στους καταλόγους της έκθεσης και το κόστος μεταφοράς και ασφάλισης εκθεμάτων,
- Δαπάνες διοργάνωσης ημερίδων / συνεδρίων / σεμιναρίων σχετικών με την διάχυση των αποτελεσμάτων του έργου.
- Δημοσιότητα και παραγωγή εντύπων / φυλλαδίων σχετικών με την διάχυση των αποτελεσμάτων του έργου.
- Δαπάνες δικτύωσης με άλλους φορείς σε εθνικό και διεθνές επίπεδο

Απαραίτητη προϋπόθεση για την επιλεξιμότητά τους είναι η αναφορά στη χρηματοδότηση του έργου από εθνικούς και κοινοτικούς πόρους μέσω του Ε.Π.ΑΑΘ 2014 – 2020, με τη χρήση των σχετικών λογότυπων. Η προϋπόθεση αυτή ισχύει και για πιθανές ανακοινώσεις σε επιστημονικά συνέδρια, περιοδικά κ.τ.λ. Γενικότερα, θα πρέπει να λαμβάνονται όλα τα μέτρα πληροφόρησης και δημοσιότητας που προβλέπονται από τον Καν. (ΕΚ) 508/2014.

Διευκρινίζεται ότι **οι δαπάνες βάσει απλουστευμένων επιλογών κόστους (έμμεσες δαπάνες) εφαρμόζονται μόνο στους Ερευνητικούς Οργανισμούς** στις περιπτώσεις υλοποίησης Πράξης ή/και μέρους αυτής (υποέργο) με ίδια μέσα (αυτεπιστασία), με βάση τις διατάξεις της υπ' αριθμ. 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/01.11.16) Υπουργική Απόφαση «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ. 81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β' 1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί Κανόνες Επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020 – Έλεγχοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς – Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων». Οι έμμεσες δαπάνες είναι επιλέξιμες χωρίς προσκόμιση αντίστοιχων παραστατικών. Δύναται να είναι επιλέξιμες έμμεσες

δαπάνες οι οποίες καθορίζονται με εφαρμογή σταθερού ποσοστού έως 15% επί των επιλέξιμων άμεσων δαπανών προσωπικού. Στις άμεσες δαπάνες προσωπικού που χρησιμοποιούνται ως βάση υπολογισμού δεν συμπεριλαμβάνεται τυχόν ΦΠΑ, έστω κι αν αυτός είναι επιλέξιμη δαπάνη.

Επισήμανση: Σε κάθε περίπτωση, σχετικά με τις δαπάνες των Ερευνητικών Οργανισμών απαιτείται η τήρηση των διαδικασιών που προβλέπει το ισχύον θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο για τις δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, σε συνάρτηση με το ύψος της εκάστοτε σύμβασης (Άρθρο 28 του Ν. 4314/2014 και Άρθρα 36 & 39-41 της Απόφασης 81986/ΕΥΘΥ712/31.7.2015 όπως αυτή τροποποιείται και ισχύει. Σημειώνεται ότι παραβίαση των κανόνων που προβλέπονται από το εκάστοτε ισχύον κανονιστικό πλαίσιο καθιστά το σύνολο των αντιστοιχών δαπανών μη επιλέξιμο.

Ο φόρος προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) είναι επιλέξιμη δαπάνη, εφ' όσον ο Δικαιούχος δεν έχει δικαίωμα έκπτωσης του ΦΠΑ, σύμφωνα με τις διατάξεις του κώδικα ΦΠΑ, όπως εκάστοτε ισχύει. Ειδικότερα, είναι επιλέξιμη δαπάνη, εφ' όσον βαρύνει δαπάνες που χρησιμοποιούνται για την άσκηση εξαιρούμενων ή απαλλασσόμενων του ΦΠΑ δραστηριοτήτων του δικαιούχου. Ο ΦΠΑ, που μπορεί να ανακτηθεί με οποιονδήποτε τρόπο, δεν είναι επιλέξιμη δαπάνη, ακόμη και εάν δεν ανακτάται από το Δικαιούχο. Ο ΦΠΑ, που βαρύνει δαπάνες που χρησιμοποιούνται για την άσκηση δραστηριοτήτων που υπάγονται στα ειδικά καθεστώτα κατά αποκοπή καταβολής του φόρου, δεν είναι επιλέξιμη δαπάνη. Στις περιπτώσεις που ο ΦΠΑ βαρύνει δαπάνες, οι οποίες χρησιμοποιούνται τόσο για την άσκηση δραστηριοτήτων για τις οποίες δεν παρέχεται δικαίωμα έκπτωσης, όσο και για την άσκηση δραστηριοτήτων για τις οποίες παρέχεται το σχετικό δικαίωμα, ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμη δαπάνη κατά το ποσοστό, που δεν μπορεί να ανακτηθεί.

4.9 **Μη επιλέξιμες** και, επομένως, μη υποκείμενες σε οικονομική ενίσχυση, είναι ενδεικτικά οι κατωτέρω δαπάνες :

- Δαπάνες/λειτουργικά έξοδα που ανήκουν στην κανονική παραγωγική διαδικασία του Δικαιούχου, τα οποία αφορούν την συνήθη τακτική λειτουργία του φορέα.
- Δαπάνες τακτικής μισθοδοσίας προσωπικού,
- Αγορά εξοπλισμού αναψυχής.
- Δαπάνες για αγορά οικοπέδων.
- Αγορά οχημάτων μεταφοράς προσωπικού.
- Διαμόρφωση και αναβάθμιση χώρων γραφείου.
- Αγορά μεταχειρισμένου εξοπλισμού και αναλωσίμων.
- Εργασίες και εξοπλισμός που δεν τεκμηριώνεται στην πρόταση επακριβώς η σκοπιμότητά τους,
- Χρεωστικοί τόκοι, προμήθειες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, έξοδα συναλλάγματος και χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές καθώς και τα λοιπά καθαρά χρηματοοικονομικά έξοδα του δικαιούχου).
- Οι δαπάνες για πρόστιμα, χρηματικές ποινές και έξοδα για την επίλυση διαφορών
- Δαπάνες για εργασίες που πραγματοποιήθηκαν πριν από την ημερομηνία που ορίζεται στην παρ. 2.6 της παρούσας.

4.10 Έργα με έσοδα (Σε περίπτωση που παράγονται στο πλαίσιο υλοποίησης της Πράξης) Προκειμένου να καθοριστούν τα δυνητικά «καθαρά έσοδα» που παράγει η πράξη μετά την ολοκλήρωσή της και ενδεχομένως και κατά τη διάρκεια υλοποίησής της, διενεργείται από τον δικαιούχο χρηματοοικονομική ανάλυση σύμφωνα με τις σχετικές οδηγίες που είναι συνημμένες στην παρούσα πρόσκληση (Ο_Ε.Ι_4 «Οδηγίες για τον υπολογισμό των καθαρών εσόδων για Πράξεις των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020»).

5. ΟΔΗΓΙΕΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ

5.1 Οι υποψήφιοι δικαιούχοι υποβάλλουν ηλεκτρονικά τις προτάσεις στο ΟΠΣ – ΕΣΠΑ 2014-2020. Σε περίπτωση Σύμπραξης η πρόταση υποβάλλεται από τον Συντονιστή Φορέα. Για τον σκοπό αυτό, απαιτείται να διαθέτουν ατομικό κωδικό πρόσβασης στο ΟΠΣ – ΕΣΠΑ:

5.1.1 αφ ενός τα στελέχη του Δικαιούχου για συμπλήρωση δελτίων και

5.1.2 αφετέρου ο νόμιμος εκπρόσωπος του Δικαιούχου για υποβολή αιτήσεων χρηματοδότησης

Οδηγίες για έκδοση κωδικού χρήστη στο ΟΠΣ - ΕΣΠΑ βρίσκονται στην ηλεκτρονική δ/νση logon.mnec.gr. Εάν ο Δικαιούχος δεν διαθέτει ήδη «κωδικό Φορέα» στο ΟΠΣ από την περίοδο 2007-2013, θα πρέπει να υποβάλει αίτηση για κωδικό φορέα σύμφωνα με τις οδηγίες στην ηλεκτρονική διεύθυνση logon.mnec.gr, πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης.

- 5.2 Οι προτάσεις υποβάλλονται αποκλειστικά μέσω ΟΠΣ – ΕΣΠΑ και μόνο η **αίτηση χρηματοδότησης υποβάλλεται υπογεγραμμένη** στην
- «ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΛΙΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΑΣ» στη διεύθυνση Μιχαλακοπούλου 103, Αθήνα 11527»
- Από: 02/10/2017**
Έως: την ανάκληση της παρούσας από την ΕΥΔΕΠ ΑΛΙΕΙΑΣ & ΘΑΛΑΣΣΑΣ με αιτιολογημένη απόφαση
Δεν θα γίνονται δεκτές οι αιτήσεις χρηματοδότησης για τις οποίες δεν έχει προηγηθεί η ηλεκτρονική υποβολή της πρότασης στο ΟΠΣ ΕΣΠΑ.
- 5.3 Η ηλεκτρονική πρόταση στο ΟΠΣ, η οποία αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της αίτησης χρηματοδότησης περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

1. Αίτηση Χρηματοδότησης
2. Τεχνικό Δελτίο Πράξης
3. Σχέδιο Απόφασης εκτέλεσης με ίδια μέσα
4. Διοικητική Ικανότητα / Επάρκεια οργανωτικής δομής
5. Διοικητική Ικανότητα / Διαδικασίες διαχείρισης και υλοποίησης έργων
6. Επιχειρησιακή ικανότητα / Επάρκεια ομάδας έργου
7. Επιχειρησιακή ικανότητα / Εμπειρία στην υλοποίηση συναφών έργων
8. Χρηματοοικονομική ικανότητα
9. Λοιπά έγγραφα όπως αυτά περιγράφονται στο Παράρτημα ΙΙΙ της παρούσας.

Σημείωση: Τα 3,4,5,6 και 7 συμπληρώνονται μόνο από τους Ερευνητικούς Οργανισμούς εφόσον είναι Δικαιούχοι ή εταίροι κάποιας Σύμπραξης, (όχι όταν είναι Υπεργολάβοι σε συνεργασία με Επιχείρηση), ενώ το 8 συμπληρώνεται μόνο από τις Επιχειρήσεις.

Στις περιπτώσεις Σύμπραξης, ορίζεται ένας από τους φορείς της σύμπραξης ως **Συντονιστής Φορέας**. Ο Συντονιστής Φορέας μπορεί να είναι κατά προτίμηση ο Φορέας της σύμπραξης, ο οποίος έχει την πιο σημαντική βαρύτητα συμμετοχής. Σε περίπτωση Σύμπραξης Επιχείρησης με Ερευνητικό Οργανισμό, Συντονιστής Φορέας θα πρέπει να ορίζεται ο Ερευνητικός Οργανισμός. Ο Συντονιστής Φορέας είναι ο κοινός εκπρόσωπος των φορέων που συμπράττουν για την υλοποίηση και αναλαμβάνει την ευθύνη για τη συνολική διαχείριση του έργου. Απαιτείται να διαθέτει εμπειρία στον συντονισμό και την διαχείριση συνεργατικών έργων έρευνας και ανάπτυξης και να διαθέτει ικανούς και κατάλληλους πόρους για την υποστήριξη της διαχείρισης του έργου. Ο Συντονιστής Φορέας είναι υπεύθυνος τόσο για την επικοινωνία με την ΕΥΔΕΠΑΛΘ, όσο και για την συνεχή ενημέρωση των εταίρων του. Οι εταίροι της σύμπραξης ευθύνονται έναντι της ΕΥΔΕΠΑΛΘ αλληλεγγύως και εις ολόκληρον για το σύνολο της προτεινόμενης Πράξης. Τυχόν εσωτερικός επιμερισμός εργασιών της ευθύνης υλοποίησης τμημάτων του έργου δεν αντιτάσσεται έναντι της ΕΥΔΕΠΑΛΘ προς απαλλαγή της ως άνω ευθύνης του εταίρου / δικαιούχου.

Στις περιπτώσεις Σύμπραξης απαιτείται η κατάρτιση και υποβολή **Συμφωνητικού συνεργασίας των συμπραττόντων φορέων** για την από κοινού υλοποίηση του έργου και τους όρους της μεταξύ τους Σύμπραξης. Το συμφωνητικό συνεργασίας καταρτίζεται μεταξύ των συμμετεχόντων φορέων μιας πρότασης με σκοπό να διευθετήσει ζητήματα τα οποία θα (ή και πιθανόν να) προκύψουν κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης του έργου και μπορεί να προσκομίζεται ακόμη και μετά την έναρξη της Πράξης και μέχρι το αίτημα για την καταβολή της 1^{ης} δόσης. Η ΕΥΔΕΠΑΛΘ δε συμμετέχει στη σύναψη του συμφωνητικού αυτού, κατά προτίμηση και όχι υποχρεωτικά σύμφωνα με το Υπόδειγμα 2. Το συμφωνητικό συνεργασίας δεν αναιρεί ή αμφισβητεί την Απόφαση έναρξης και δρα συμπληρωματικά ως προς αυτή. Το Συμφωνητικό συνεργασίας συμφωνείται και συνυπογράφεται προ της εκκίνησης του έργου και υποβάλλεται μαζί με τα υπόλοιπα δικαιολογητικά. Ζητήματα που συνιστάται να διευθετηθούν είναι κυρίως: η οργάνωση της εργασίας μεταξύ των Φορέων της Σύμπραξης, η οργάνωση της διαχείρισης του Έργου και ο καθορισμός

των δικαιωμάτων και των τεχνικών και οικονομικών υποχρεώσεων των συμμετεχόντων Φορέων. Το συμφωνητικό συνεργασίας απαιτείται να φέρει την υπογραφή του Νόμιμου Εκπροσώπου κάθε δικαιούχου φορέα της Σύμπραξης.

Στις περιπτώσεις Συνεργασίας (υπεργολαβίες) απαιτείται η κατάρτιση και υποβολή υπογεγραμμένου Προσύμφωνου υπεργολαβίας, με τους όρους της μεταξύ τους συνεργασίας ή και με άλλη εταιρία. Υποβάλλεται από την Δικαιούχο επιχείρηση.

Με Απόφαση του Συντονιστή Φορέα ορίζεται ο Συντονιστής του Έργου (φυσικό πρόσωπο), ο οποίος διατελεί σε μόνιμη εργασιακή σχέση με τον Συντονιστή φορέα.

Για κάθε προτεινόμενο έργο ορίζεται ένα φυσικό πρόσωπο ως **Επιστημονικός Υπεύθυνος** Έργου. Ο Επιστημονικός Υπεύθυνος ανήκει σε έναν από τους Ερευνητικούς Οργανισμούς και έχει την γενική εποπτεία υλοποίησης του συνολικού έργου αποκλειστικά σε επιστημονικό επίπεδο. Πιο συγκεκριμένα, έχει την ευθύνη για το συντονισμό και την επίβλεψη του έργου από επιστημονικής και τεχνικής πλευράς, την αρτιότητα της υλοποίησης της Πράξης και την τήρηση των σχετικών χρονοδιαγραμμάτων. Κατά συνέπεια, ο Επιστημονικός Υπεύθυνος απαιτείται να διαθέτει εμπειρία στην επίβλεψη και το συντονισμό ερευνητικών έργων καθώς και εις βάθος γνώση της θεματικής περιοχής του έργου.

Ο Επιστημονικός Υπεύθυνος και ο Συντονιστής του έργου επιτρέπεται να ταυτίζονται. Ο Επιστημονικός Υπεύθυνος είναι δυνατόν να μην ανήκει στο τακτικό προσωπικό του Ερευνητικού Οργανισμού και να αποτελεί εξωτερικό συνεργάτη.

Η υποβολή της πρότασης / αίτησης χρηματοδότησης επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του ν.1599/1986, όσον αφορά την αλήθεια, ακρίβεια και πληρότητα των στοιχείων που αναφέρονται σε αυτήν. Συνεπώς, θα πρέπει να εμφανίζει ταυτότητα περιεχομένου με τα ζητούμενα δικαιολογητικά για την έκδοση της απόφασης ένταξης. Η ανακρίβεια των στοιχείων που δηλώνονται στην αίτηση επισύρει τις προβλεπόμενες ποινικές και διοικητικές κυρώσεις.

Οι Δικαιούχοι φέρουν την ευθύνη της πλήρους και ορθής συμπλήρωσης της ηλεκτρονικής τους αίτησης χρηματοδότησης. Η υποβολή αίτησης συμμετοχής στη δράση συνιστά επίσης εξουσιοδότηση προς την ΕΥΔΕΠΑΘ, για την περαιτέρω επεξεργασία από τις αρμόδιες υπηρεσίες, των προσωπικών δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων και των ευαίσθητων, τα οποία και τηρούνται:

- για τις ανάγκες υλοποίησης της παρούσας δράσης (ενδεικτικά: έλεγχοι και διασταυρώσεις κατά την υποβολή, αξιολόγηση, παρακολούθηση τήρησης των υποχρεώσεων των Δικαιούχων),
- για το σκοπό εξαγωγής στατιστικών δεδομένων και δεικτών, καθώς και
- για το σκοπό της διενέργειας ερευνών και της εκπόνησης μελετών για την αξιολόγηση των εν λόγω δράσεων.

Τα δικαιολογητικά και τα τυχόν συμπληρωματικά στοιχεία θα υποβάλλονται στην «ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΛΙΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΑΣ» στη διεύθυνση Μιχαλακοπούλου 103, Αθήνα 11527»

Το Έντυπο Υποβολής πρότασης, όπως και όλα τα έντυπα της παρούσας Πρόσκλησης, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να τα βρουν στους παρακάτω δικτυακούς τόπους:

- της ΕΥΔΕΠΑΘ (www.alieia.gr)

Σε περιπτώσεις εγγράφων, για τα οποία δεν είναι τεχνικά εφικτή η ηλεκτρονική υποβολή (π.χ. χάρτες, σχέδια, κλπ) ο Δικαιούχος υποχρεούται να τα αποστείλει στην ΕΥΔΕΠΑΘ συννημένα στην υπογεγραμμένη αίτηση χρηματοδότησης

Οι Δικαιούχοι αποδέχονται ότι τα μηνύματα που θα αποστέλλονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στη(ς) διεύθυνση(εις) email που έχουν δηλωθεί στο Έντυπο Υποβολής προς την ΕΥΔΕΠΑΘ επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έναρξη όλων των εννόμων συνεπειών και προθεσμιών.

6. ΕΠΙΛΟΓΗ ΚΑΙ ΕΝΤΑΞΗ ΠΡΑΞΕΩΝ

Μετά την υποβολή πρότασης από τον υποψήφιο δικαιούχο σύμφωνα με τις ανωτέρω απαιτήσεις του κεφαλαίου 5, η διαδικασία για την ένταξη των πράξεων στο Ε.Π. ακολουθεί τα παρακάτω βήματα:

6.1 Αξιολόγηση των προτάσεων από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠ σε δύο στάδια:

Α' Στάδιο : Πληρότητα και επιλεξιμότητα πρότασης

Κατά την ηλεκτρονική υποβολή της πρότασης, γίνεται από το σύστημα (ΟΠΣ) ένας αρχικός έλεγχος συμβατότητας της πρότασης, με τον οποίο ελέγχονται στοιχεία όπως η ημερομηνία υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης, η επαρκής συμπλήρωση του Τεχνικού Δελτίου Πράξης κλπ, προκειμένου να επιτραπεί ή όχι η υποβολή της πρότασης.

Στη συνέχεια εξετάζεται η πληρότητα και επιλεξιμότητα της πρότασης ως προς τα κριτήρια του Σταδίου Α' βάσει της Λίστας ελέγχου πληρότητας & επιλεξιμότητας της πρότασης, που συμπληρώνεται στο ΟΠΣ από τη ΔΑ ώστε να διασφαλίζεται ότι:

- Ο Φορέας που υποβάλλει την πρόταση εμπίπτει στις κατηγορίες δυνητικών δικαιούχων που ορίζονται στην πρόσκληση
- Ο Φορέας που υποβάλλει την πρόταση έχει την αρμοδιότητα εκτέλεσης του έργου.
- Για την υποβολή της πρότασης, ακολουθήθηκε η προβλεπόμενη διαδικασία, αν τα τυποποιημένα έντυπα είναι συμπληρωμένα και έχουν επισυναφθεί όλα τα συνοδευτικά έγγραφα σύμφωνα με τα αναφερόμενα στη σχετική πρόσκληση και ειδικότερα:
  - Η αίτηση χρηματοδότησης πράξης, υπογεγραμμένη από το νόμιμο εκπρόσωπο του φορέα
  - Το Τεχνικό Δελτίο Πράξης (ΤΔΠ)
  - Λοιπά στοιχεία που προσδιορίζονται στην εκάστοτε πρόσκληση από τη ΔΑ (π.χ. μελέτες, διοικητικές πράξεις, υπολογισμός των καθαρών εσόδων για Πράξεις των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020 κλπ).
- Η περίοδος υλοποίησης της προτεινόμενης προς συγχρηματοδότηση πράξης εμπίπτει εντός της περιόδου επιλεξιμότητας του προγράμματος, εκτός εάν στην πρόσκληση ορίζεται διαφορετική προθεσμία
- Δεν έχει περαιωθεί το φυσικό αντικείμενο της προτεινόμενης πράξης μέχρι την ημερομηνία που ο δυνητικός δικαιούχος υπέβαλε την αίτηση χρηματοδότησης.
- Η Πράξη εμπίπτει στους Θεματικούς Στόχους, τις Επενδυτικές Προτεραιότητες και Ειδικούς στόχους ή/ και στα πεδία παρέμβασης/ δράσεις της εκάστοτε πρόσκλησης.
- Η μη διπλή χρηματοδότηση της ίδιας δαπάνης από άλλα Επιχειρησιακά Προγράμματα, χρηματοδοτικά εργαλεία ή /και εθνικούς πόρους.
- Υποβάλλονται αποφάσεις των αρμόδιων ή και συλλογικών οργάνων του δικαιούχου ή άλλων αρμόδιων οργάνων, όπου αυτό προβλέπεται από τη σχετική νομοθεσία.

Ανάλογα με το αποτέλεσμα της εξέτασης του Σταδίου Α' ή ΔΑ, είτε προχωρά στην περαιτέρω αξιολόγηση της πρότασης (Στάδιο Β'), είτε η πρόταση απορρίπτεται με έγγραφη ενημέρωση των Φορέων. Εφόσον κριθεί αναγκαίο, η ΕΥΔ δύναται να ζητήσει την υποβολή διευκρινιστικών στοιχείων από τον δικαιούχο. Με την υποβολή των ανωτέρω στοιχείων η αίτηση ελέγχεται εκ νέου ως προς την πληρότητα της.

Β' Στάδιο : Αξιολόγηση των προτάσεων ανά ομάδα κριτηρίων

Η αξιολόγηση των προτάσεων διενεργείται σύμφωνα με τα κριτήρια αξιολόγησης και επιλογής που εγκρίνονται από την Επιτροπή Παρακολούθησης και τα οποία διακρίνονται στις ακόλουθες πέντε βασικές ομάδες:

Τα κριτήρια Αξιολόγησης είναι τα εξής:

- Πληρότητα και σαφήνεια του περιεχομένου της πρότασης
- Τήρηση θεσμικού πλαισίου και ενσωμάτωση οριζόντιων πολιτικών
- Σκοπιμότητα πράξης
- Ωριμότητα πράξης
- Διοικητική, Επιχειρησιακή & Χρηματοοικονομική ικανότητα δυνητικού δικαιούχου

Οι προτάσεις αξιολογούνται με **Άμεση αξιολόγηση**, αυτοτελώς με σειρά προτεραιότητας με βάση τον χρόνο υποβολής τους στην ΕΥΔ. Η άμεση αξιολόγηση διενεργείται από Υπηρεσιακή Επιτροπή Αξιολόγησης η οποία συστήνεται με ευθύνη της Ε.Υ.Δ.Ε.Π. ΑΛΙΕΙΑΣ & ΘΑΛΑΣΣΑΣ, με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ή από άλλο εξουσιοδοτημένο από αυτόν όργανο. Η Υπηρεσιακή Επιτροπή αξιολόγησης συγκροτείται σε χρόνο μεταγενέστερο της ημερομηνίας δημοσίευσης της παρούσας και είναι αρμόδια για την αξιολόγηση των υποβαλλόμενων προτάσεων στο Β' Στάδιο της αξιολόγησης, αλλά και την έγκριση της εισήγησης της ΕΥΔΕΠ/ΑΛΘ που αφορά το Α' Στάδιο. Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να γίνεται αναφορά των λόγων έγκρισης και απόρριψης αντίστοιχα.

Κατά την διαδικασία αξιολόγησης είναι δυνατό να ζητηθεί η υποβολή διευκρινιστικών – συμπληρωματικών στοιχείων. Κατά την αξιολόγηση των αιτήσεων χρηματοδότησης ελέγχονται και τα Σχέδια απόφασης υλοποίησης υποέργων με ίδια μέσα που υποβάλλονται μαζί με την αίτηση χρηματοδότησης.

Σε κάθε περίπτωση σε περίπτωση εξάντλησης των πόρων του Μέτρου από την ένταξη και της τελευταίας Πράξης στο πρόγραμμα, η Ε.Υ.Δ.Ε.Π ΑΛΙΕΙΑΣ & ΘΑΛΑΣΣΑΣ είναι υποχρεωμένη να αναρτήσει στην ιστοσελίδα της την παύση υποδοχής αιτήσεων μέχρι να εκδοθεί νέα πρόσκληση εφόσον εξασφαλισθούν επιπλέον πόροι για το Μέτρο.

Η προθεσμία για την ολοκλήρωση της αξιολόγησης της πρότασης του δυνητικού δικαιούχου από την αρμόδια ΔΑ ορίζεται μέχρι εξήντα (60) μέρες από την ημερομηνία υποβολής της πρότασης από το δυνητικό δικαιούχο. Σημειώνεται ότι, στην περίπτωση που ζητηθούν από την ΔΑ συμπληρωματικά στοιχεία, δεν προσμετράται στην προθεσμία ολοκλήρωσης της αξιολόγησης το χρονικό διάστημα από την ενημέρωση του δυνητικού δικαιούχου.

Μετά την έκδοση των Αποφάσεων Ένταξης, δημοσιεύονται στοιχεία των εγκεκριμένων πράξεων στο δικτυακό τόπο www.alieia.gr.

6.2. Υποβολή και εξέταση ενστάσεων.

Οι δυνητικοί Δικαιούχοι δύνανται να υποβάλουν ένσταση στην αρμόδια ΔΑ σχετικά με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην με αρ. πρωτ. 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/01.11.16) Υπουργική Απόφαση «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ. 81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β' 1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί Κανόνες Επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020 – Έλεγχος νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς – Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων». Οι ενστάσεις υποβάλλονται άπαξ ανά στάδιο αξιολόγησης, εντός αποκλειστικής προθεσμίας επτά (7) εργάσιμων ημερών από την επομένη ημέρα της κοινοποίησης των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης, ήτοι:

α) της *Απόφασης Απόρριψης Πρότασης* που εκδίδεται κατά το Στάδιο Α' της αξιολόγησης

β) της *Απόφασης Απόρριψης Πρότασης* που εκδίδεται κατά το Στάδιο Β' της αξιολόγησης,

Η ένσταση θα πρέπει να είναι αιτιολογημένη και ενυπόγραφη από το Δικαιούχο και όπου απαιτείται υπογεγραμμένη και από τον φορέα πρότασης, δηλαδή τον κύριο της πράξης, εφόσον είναι διαφορετικός φορέας από τον δικαιούχο.

Η ΔΑ πρωτοκολλεί και εξετάζει όλες τις υποβαλλόμενες ενστάσεις. Τα αποτελέσματα της εξέτασης των ενστάσεων εγκρίνονται από τον Προϊστάμενο της ΔΑ και κοινοποιούνται στους δυνητικούς δικαιούχους που υπέβαλαν την ένσταση εντός δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών και αναρτώνται στο Πρόγραμμα Διαύγεια.

Οι ενστάσεις εξετάζονται από τριμελή επιτροπή αξιολόγησης ενστάσεων, η οποία συγκροτείται με απόφαση του Προϊσταμένου της ΔΑ, εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής της ένστασης.

Αν η υποβληθείσα ένσταση η οποία αφορά τα αποτελέσματα του Σταδίου Α' γίνει δεκτή, η ΔΑ προβαίνει στην αξιολόγηση του Σταδίου Β'.

Αν η υποβληθείσα ένσταση αφορά το στάδιο Β' της αξιολόγησης και εφόσον γίνει αποδεκτή η ένσταση, η πρόταση επιλέγεται για χρηματοδότηση με βάση τη σειρά υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης και μέχρι εξαντλήσεως της συνολικής συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης της Πρόσκλησης. Σε αυτή την περίπτωση η ΔΑ εισηγείται την έκδοση Απόφασης Ένταξης της πράξης.

6.3. Έκδοση **απόφασης ένταξης της πράξης** από τον Γενικό Γραμματέα Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων σε συνέχεια προηγούμενης θετικής εισήγησης του προϊσταμένου της Διαχειριστικής Αρχής του ΕΠ.

6.4. **Δημοσιοποίηση στην οικεία ιστοσελίδα του Ε.Π.:** του τίτλου των πράξεων που εντάσσονται στο Ε.Π., των δικαιούχων αυτών, καθώς και του ποσού της συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης.

7. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ - ΑΝΑΚΛΗΣΕΙΣ

7.1 Ο σκοπός της διαδικασίας είναι ο χειρισμός των μεταβολών στοιχείων της Πράξης που προσδιορίζονται στην Απόφαση Ένταξης και προκύπτουν κατά τη διάρκεια υλοποίησής της, υπό την προϋπόθεση ότι οι μεταβολές αυτές δεν συνιστούν σημαντική τροποποίηση της πράξης, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 71 παρ. 1 του Καν. 1303/2013. Η διαδικασία εφαρμόζεται σε κάθε περίπτωση που κατά την υλοποίηση μιας συγχρηματοδοτούμενης πράξης εντοπίζεται από το Δικαιούχο ή τη ΔΑ η αναγκαιότητα τροποποίησης των στοιχείων της Πράξης που προσδιορίζονται στην Απόφαση Ένταξης. Τροποποίηση επιμέρους στοιχείων της Απόφασης ένταξης είναι δυνατή εφόσον **τηρούνται αθροιστικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:**

- παρέχεται επαρκής τεκμηρίωση για την αναγκαιότητα των προτεινόμενων μεταβολών των στοιχείων του έργου ως προς την ομαλή υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου του έργου και την επίτευξη των στόχων του
- δεν αλλοιώνονται η φύση και οι στόχοι του έργου
- δεν μεταβάλλονται στοιχεία με τρόπο που να ακυρώνονται η επιλεξιμότητα ή/ και η θετική αξιολόγηση της πρότασης, βάσει των κριτηρίων της παρούσας Πρόσκλησης
- δεν αυξάνεται το ποσό της εγκεκριμένης δημόσιας χρηματοδότησης του έργου.

Οι τροποποιήσεις που επιτρέπεται να πραγματοποιηθούν από τους δικαιούχους έργων της παρούσας Πρόσκλησης ανήκουν στις ακόλουθες κατηγορίες:

A. Τροποποιήσεις μείζονος σημασίας

Η συγκεκριμένη κατηγορία αφορά σε τροποποιήσεις που σχετίζονται με κρίσιμες παραμέτρους που ενδέχεται να επηρεάσουν την ομαλή υλοποίηση του έργου, προκαλούν τροποποίηση της Απόφασης Ένταξης και εντάσσονται σε μία από τις παρακάτω περιπτώσεις:

- Ουσιώδεις αλλαγές (όχι εσωτερικές μεταφορές κονδυλίων) του φυσικού αντικείμενου της πράξης όπως αυτό περιγράφεται στην Απόφαση Ένταξης (π.χ. εφαρμογή τεχνικών/ μεθοδολογίας εκτέλεσης χαμηλότερης τεχνολογικής στάθμησης, περιορισμός των προβλεπόμενων παραδοτέων, συρρίκνωση των εξεταζόμενων από την έρευνα παραμέτρων). Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να διατηρούνται τα βασικά λειτουργικά χαρακτηριστικά και η σκοπιμότητα του έργου
- Παράταση της χρονικής διάρκειας υλοποίησης του έργου
- Αντικατάσταση δικαιούχου συνεργατικού έργου (και ανάλογη επικαιροποίηση/ αντικατάσταση του συμφωνητικού συνεργασίας)

- Αντικατάσταση υπερβολάβου παροχής υπηρεσιών έρευνας επί συμβάσει που έχει αξιολογηθεί στο πλαίσιο της αξιολόγησης της πρότασης (όχι φυσικά πρόσωπα)
- Αντικατάσταση Επιστημονικού Υπεύθυνου του έργου

Οι τροποποιήσεις μείζονος σημασίας πραγματοποιούνται ύστερα από σχετικό αίτημα του Δικαιούχου. Στα αιτήματα αυτά αποτυπώνονται με ευδιάκριτο τρόπο οι προτεινόμενες αλλαγές σε σχέση με τα εκάστοτε ισχύοντα στοιχεία της Απόφασης ένταξης και επισυνάπτονται όλα τα κατά περίπτωση απαραίτητα έγγραφα ή δικαιολογητικά με τα οποία τεκμηριώνεται η αναγκαιότητά τους.

Η τροποποίηση εγκρίνεται ή απορρίπτεται ή γίνεται εν μέρει δεκτή με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων με βάση την εισήγηση – γνωμοδότηση της Δ.Α Το αποτέλεσμα της διαδικασίας εξέτασης κάθε αιτήματος τροποποίησης μείζονος σημασίας κοινοποιείται εγγράφως στο δικαιούχο.

B. Τροποποιήσεις ήσσονος σημασίας

Στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου, επιτρέπονται χωρίς αριθμητικό περιορισμό τροποποιήσεις ήσσονος σημασίας ως ακολούθως χωρίς όμως να απαιτείται τροποποίηση της Απόφασης Ένταξης της Πράξης. Τέτοιες τροποποιήσεις μπορεί να αφορούν ενδεικτικά:

- Αντικατάσταση μέλους/μελών Ομάδας Έργου. Το μέλος/μέλη της Ομάδας Έργου που αποχωρεί θα πρέπει να αντικαθίσταται από πρόσωπο που μπορεί αποδεδειγμένα με βάση τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα του να συμμετάσχει στην Ομάδα Έργου και να αναλάβει την διεκπεραίωση των συγκεκριμένων παραδοτέων που θα του ανατεθούν. Όλα τα αιτήματα που αφορούν αντικαταστάσεις μελών της ομάδας έργου θα πρέπει να συνοδεύονται υποχρεωτικά από βιογραφικά σημειώματα του νέου προσωπικού, καθώς και οποιοδήποτε άλλο σχετικό υποστηρικτικό στοιχείο είναι διαθέσιμο. Το μέλος/μέλη της Ομάδας Έργου που αποχωρεί είναι δυνατό να μην αντικατασταθεί από άλλο μέλος μόνο στην περίπτωση που τα παραδοτέα του/τους μπορούν να υλοποιηθούν από άλλα μέλη της Ομάδας Έργου
- Αναπροσαρμογές στην κατανομή της δημόσιας δαπάνης ανά κατηγορία δαπάνης (μεταφορά κονδυλίων) έως τον βαθμό που δεν αυξάνεται ο συνολικός προϋπολογισμός της Πράξης. Όσον αφορά την μεταφορά κονδυλίων, δεν υπάρχει κάποιος περιορισμός στο ύψος της εσωτερικής μεταφοράς των κονδυλίων μεταξύ των διαφόρων κατηγοριών δαπανών, θα πρέπει όμως σε κάθε περίπτωση διατηρούνται τα βασικά λειτουργικά χαρακτηριστικά και η σκοπιμότητα του έργου
- Μη ουσιαστικές αλλαγές του φυσικού αντικείμενου

Οι τροποποιήσεις ήσσονος σημασίας μπορούν να πραγματοποιηθούν με ευθύνη των δικαιούχων σε όλη την διάρκεια του έργου χωρίς προηγούμενη έγκριση. Συνοδεύουν το επερχόμενο Αίτημα επαλήθευσης – πιστοποίησης, όπου και αποτυπώνονται με ευδιάκριτο τρόπο οι προτεινόμενες αλλαγές σε σχέση με τα εκάστοτε ισχύοντα στοιχεία της Απόφασης ένταξης. Η αποδοχή τους τελεί υπό την έγκριση της ΕΥΔΕΠΑΛΘ, η οποία εξετάζει την πλήρωση των προϋποθέσεων που αναφέρονται ανωτέρω για το χαρακτηρισμό κάποιων τροποποίησης ως ήσσονος σημασίας και τη συμμόρφωσή τους με τους υπόλοιπους όρους της παρούσας Πρόσκλησης.

Γ. Τροποποιήσεις που αφορούν σε στοιχεία του δικαιούχου

Στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου και εφόσον πραγματοποιείται μεταβολή των στοιχείων του, όπως ενδεικτικά:

1. Μεταβολή επωνυμίας ή /και νομικής μορφής
2. Αλλαγή Νόμιμου Εκπροσώπου
3. Μεταβολή της έδρας ή/ και μετεγκατάσταση της ενισχυθείσας δραστηριότητας

Ο Δικαιούχος υποχρεούται να ενημερώνει εγγράφως την Δ.Α για τις παραπάνω αλλαγές. Οι ανωτέρω τροποποιήσεις ελέγχονται και εγκρίνονται από την ΔΑ, και εφόσον απαιτείται, τροποποιούνται τα στοιχεία της Απόφασης ένταξης και ενημερώνεται σχετικά ο Δικαιούχος εγγράφως.

7.3 Αναπροσαρμογές σε εσωτερικά χρονοδιαγράμματα της Πράξης (π.χ. χρονοδιαγράμματα πακέτων εργασίας) δεν απαιτούν της έγκριση της ΕΥΔΕΠ ΑΛΙΕΙΑΣ & ΘΑΛΑΣΣΑΣ.

7.4 Τα αιτήματα τροποποίησης υποβάλλονται σε κάθε περίπτωση εντός των ορίων του συνολικού χρονοδιαγράμματος που ορίζει η σχετική Απόφαση Ένταξης – Χρηματοδότησης της Πράξης. Ο Δικαιούχος με δική του ευθύνη μπορεί να προβαίνει σε ενέργειες που περιλαμβάνονται στην προτεινόμενη τροποποίηση, προ της λήψης της απάντησης για έγκρισή της αλλά δεν μπορεί να προβαίνει σε ενέργειες πριν την υποβολή του αιτήματος τροποποίησης. Σε κάθε περίπτωση για να γίνει αποδεκτή η τροποποίηση μιας Πράξης θα πρέπει απαραίτητως να διατηρείται η σκοπιμότητα του έργου και να μην αλλοιώνονται τα βασικά χαρακτηριστικά του.

7.5 Η Ε.Υ.Δ.Ε.Π. ΑΛΙΕΙΑΣ & ΘΑΛΑΣΣΑΣ μετά την παραλαβή του αιτήματος τροποποίησης προβαίνει στις εξής ενέργειες:

- Στην περίπτωση αποδοχής του αιτήματος τροποποίησης, προωθεί τροποποιημένη Απόφαση Ένταξης Πράξης, η οποία κοινοποιείται στον Δικαιούχο της ενίσχυσης ή σε περίπτωση που δεν απαιτείται τροποποίηση της απόφασης ένταξης απλά κοινοποιεί στον Δικαιούχο την έγκριση των αιτούμενων για αλλαγές στοιχείων.
- Σε περίπτωση μη αποδοχής του αιτήματος τροποποίησης της Πράξης, ο Δικαιούχος ενημερώνεται εγγράφως για την απόφαση αυτή με σχετική αιτιολόγηση, στην οποία αναφέρεται ότι υποχρεούται να υλοποιήσει την πράξη, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα πριν το αίτημα τροποποίησης.

Εφόσον κριθεί αναγκαίο, η Ε.Υ.Δ.Ε.Π. ΑΛΙΕΙΑΣ & ΘΑΛΑΣΣΑΣ δύναται να ζητήσει την υποβολή διευκρινιστικών στοιχείων από τον Δικαιούχο, αναφορικά με την αιτηθείσα τροποποίηση. Τα διευκρινιστικά στοιχεία πρέπει να υποβληθούν εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία παραλαβής του σχετικού εγγράφου της Ε.Υ.Δ.Ε.Π. ΑΛΙΕΙΑΣ & ΘΑΛΑΣΣΑΣ. Με την υποβολή των διευκρινιστικών στοιχείων η αίτηση τροποποίησης επανεξετάζεται. Εάν παρέλθει η προθεσμία, που έχει χορηγηθεί και δεν υποβληθούν τα πρόσθετα δικαιολογητικά, η αίτηση επιστρέφεται στον αιτούντα.

7.6 Η μη αποδοχή του αιτήματος τροποποίησης της Πράξης, δύναται να οδηγήσει και σε ανάκληση της απόφασης Ένταξης της Πράξης. Επίσης **ανάκληση** της απόφασης Ένταξης μπορεί να προκύψει πριν ή μετά την ανάληψη νομικών δεσμεύσεων:

- Από το Δικαιούχο, με την υποβολή σχετικού αιτήματος στο οποίο αναγράφονται και τεκμηριώνονται οι λόγοι αδυναμίας εκτέλεσης της Πράξης σύμφωνα με τους όρους της Απόφασης Ένταξης.
- Από τη ΔΑ, όπου κατά τη διαδικασία παρακολούθησης και περιοδικής αξιολόγησης της πορείας υλοποίησης της Πράξης διαπιστώνονται:
  - ✓ σοβαρές εμπλοκές στην ανάληψη νομικών δεσμεύσεων,
  - ✓ αδικαιολόγητες αποκλίσεις του χρονικού προγραμματισμού της εκτέλεσης,
  - ✓ προβλήματα στην υλοποίηση, ή/ και μη τήρηση των όρων της Απόφασης Ένταξης
- Λόγω μη συμμόρφωσης του Δικαιούχου σε συστάσεις στο πλαίσιο επαληθεύσεων/ επιθεωρήσεων/ ελέγχων.
- Μετά από διαπιστωμένη απάτη βάσει Απόφασης/ πορίσματος αρμόδιας δικαστικής αρχής.

8. ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ – ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ

8.1 Επαλήθευση δαπανών Ερευνητικών Οργανισμών

Η επαλήθευση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου των Ερευνητικών Οργανισμών πραγματοποιείται από την Ε.Υ.Δ.Ε.Π ΑΛΙΕΙΑΣ & ΘΑΛΑΣΣΑΣ με διοικητικές επαληθεύσεις και κατά περίπτωση εάν απαιτηθεί και

με επιτόπιες επαληθεύσεις σύμφωνα με τα δικαιολογητικά του **Παραρτήματος IV «Δικαιολογητικά για την Επαλήθευση - Πιστοποίηση Δαπανών»**, τα οποία συνοποβάλλονται με το Μηνιαίο Δελτίο Δαπανών.

Ο Δικαιούχος δύναται να υποβάλει στην ΕΥΔΕΠΑΛΘ, εγγράφως ή μέσω του ΟΠΣ τις αντιρρήσεις του, εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την παραλαβή της Έκθεσης Διοικητικής Επαλήθευσης. Η σχετική τεκμηρίωση δύναται να τηρείται στο ΟΠΣ. Οι αντιρρήσεις εξετάζονται από την ΕΥΔΕΠΑΛΘ, εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την υποβολή τους. Σε περίπτωση που απαιτείται περαιτέρω διερεύνηση, προκειμένου να ληφθεί απόφαση για το βάσιμο ή μη των αντιρρήσεων που υποβλήθηκαν, δύναται να διενεργείται άμεσα έκτακτη επιτόπια επαλήθευση. Σε αυτή την περίπτωση, στο Όργανο Επαλήθευσης συμμετέχει το άτομο/ άτομα που διενήργησε/αν τη διοικητική επαλήθευση. Η Έκθεση Επιτόπιας Επαλήθευσης συντάσσεται άμεσα έτσι ώστε να οριστικοποιηθεί η Έκθεση Διοικητικής Επαλήθευσης εντός δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία διενέργειας της συμπληρωματικής επιτόπιας επαλήθευσης. Μετά την εξέταση των αντιρρήσεων ή σε περίπτωση παρέλευσης άπρακτης της προθεσμίας υποβολής των αντιρρήσεων, η Έκθεση Διοικητικής Επαλήθευσης οριστικοποιείται στο ΟΠΣ. Εάν έχουν κριθεί βάσιμες οι αντιρρήσεις του Δικαιούχου, η ΕΥΔΕΠΑΛΘ προβαίνει στην άρση των σχετικών διορθώσεων στο ΟΠΣ, με την καταχώρησή τους σε επόμενη δήλωση δαπανών. Όταν η οριστική Έκθεση δεν προτείνει ανάκτηση, εγκρίνεται από τον Προϊστάμενο της ΕΥΔΕΠΑΛΘ και κοινοποιείται στο Δικαιούχο.

8.2 Επαλήθευση – πιστοποίηση δαπανών επιχειρήσεων

Η Επαλήθευση – Πιστοποίηση δαπανών πραγματοποιείται μετά από σχετικό Αίτημα Επαλήθευσης – Πιστοποίησης της Επιχείρησης το οποίο συνοποβάλλεται με το Μηνιαίο Δελτίο Δήλωσης Δαπανών της επιχείρησης. Σε περίπτωση Σύμπραξης μόνο επιχειρήσεων το αίτημα πιστοποίησης – επαλήθευσης υποβάλλεται από τον Συντονιστή Φορέα και αφορά όλους τους εταίρους. Το πρώτο Αίτημα Επαλήθευσης - Πιστοποίησης δαπανών είναι δυνατόν να υποβληθεί μετά την υλοποίηση τουλάχιστον του 40% του συνολικού φυσικού και οικονομικού αντικειμένου.

Η Επαλήθευση – Πιστοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου των επιχειρήσεων θα πραγματοποιείται με διοικητικές και επιτόπιες επαληθεύσεις από κλιμάκιο **Επαλήθευσης – Πιστοποίησης** της ΕΥΔΕΠΑΛΘ σύμφωνα με τα δικαιολογητικά του **Παραρτήματος IV «Δικαιολογητικά για την Επαλήθευση - Πιστοποίηση Δαπανών»**. Η λειτουργία των κλιμακίων δύναται να υποστηρίζεται από εμπειρογνώμονες οι οποίοι όμως σε καμία περίπτωση δεν θα υποκαθιστούν τα ίδια τα κλιμάκια.

Στην σύνθεση του κλιμακίου, που αποτελείται τουλάχιστον από τρία (3) τακτικά μέλη με τα ισάριθμα αναπληρωματικά, μετέχουν υπάλληλοι της ΕΥΔΕΠ ΑΛΙΕΙΑΣ & ΘΑΛΑΣΣΑΣ ή άλλων υπηρεσιών του οικείου Υπουργείου.

Προκειμένου οι Δικαιούχοι να είναι κατάλληλα προετοιμασμένοι κατά την ημερομηνία της επιτόπιας επαλήθευσης, η ΕΥΔΕΠΑΛΘ, κατόπιν συνεννόησης, αποστέλλει μέσω συμβατικού ή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, σε εύλογο χρονικό διάστημα πριν την διενέργεια της επιτόπιας επαλήθευσης, ενημερωτικό έγγραφο ειδοποίησης όπου αναφέρεται η ακριβής ημερομηνία και ο τόπος της επιτόπιας επαλήθευσης, η εκτιμώμενη διάρκεια και ο τρόπος διενέργειάς της, καθώς και όλα τα στοιχεία ή το προσωπικό που πρέπει να βρίσκονται στη διάθεση του οργάνου ελέγχου. Ο Δικαιούχος από την πλευρά του θα πρέπει να διευκολύνει τα μέλη του οργάνου ελέγχου και να τηρεί τις οδηγίες που αυτά θα του υποδεικνύουν καθώς και τις ημερομηνίες αποστολής στοιχείων για τυχόν εκκρεμότητες που διαπιστώθηκαν. Η παρουσία κατά τη διάρκεια της επιτόπιας επαλήθευσης – πιστοποίησης των αρμόδιων στελεχών εκ μέρους του Δικαιούχου, αποτελεί βασική προϋπόθεση για την ομαλή διεξαγωγή της επαλήθευσης.

Επισημαίνεται ότι τόσο η έγγραφη ή / και ηλεκτρονική γνωστοποίηση ελλείψεων που εντοπίστηκαν στο υποβληθέν Αίτημα επαλήθευσης – πιστοποίησης από την ΕΥΔΕΠΑΛΘ όσο και η κάλυψη αυτών από το δικαιούχο, δεν μπορεί να υπερβαίνει τις τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες από την πρώτη (έγγραφη ή/ και

ηλεκτρονική) γνωστοποίηση των ελλείψεων. Μετά το πέρας του ελέγχου και κατόπιν κάλυψης από το δικαιούχο των τυχόν εκκρεμοτήτων και ελλείψεων που εντοπίστηκαν, ολοκληρώνεται η επαλήθευση – πιστοποίηση με τη σύνταξη της σχετικής έκθεσης επαλήθευσης – πιστοποίησης. Στην έκθεση επαλήθευσης αποτυπώνεται το καταβλητέο ποσό της δημόσιας οικονομικής ενίσχυσης που αντιστοιχεί στο μέρος των εργασιών που έχουν επαληθευτεί – πιστοποιηθεί, τα προς επαλήθευση στοιχεία (σημεία ελέγχου), τα αντίστοιχα ευρήματα και οι τυχόν συστάσεις ή διορθώσεις. Με την έγκριση των αποτελεσμάτων της Έκθεσης Επαλήθευσης ο δικαιούχος ενημερώνεται εγγράφως για τα αποτελέσματα της πιστοποίησης και τη σχετική έκθεση, έχοντας τη δυνατότητα υποβολής αντιρρήσεων επί των αποτελεσμάτων της έκθεσης. Επίσης το κλιμάκιο **σφραγίζει τα πρωτότυπα τιμολόγια** με σφραγίδα στην οποία θα αναφέρεται σαφώς ότι η πράξη χρηματοδοτήθηκε από το ΕΠΑΛΘ 2014-2020, ενώ θα αναγράφεται και ο κωδικός ΟΠΣ του έργου.

Ο Δικαιούχος δύναται να υποβάλει στην ΕΥΔΕΠΑΛΘ, εγγράφως ή μέσω του ΟΠΣ τις αντιρρήσεις του όπως ισχύει και για τους Ερευνητικούς Οργανισμούς.

9. ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

9.1 Εξόφληση δαπανών υλοποίησης

Η εξόφληση κάθε δαπάνης (τμηματική ή ολική), για να είναι επιλέξιμη, πρέπει να είναι σύμφωνη με τις διατάξεις της ισχύουσας κάθε φορά φορολογικής νομοθεσίας. Αποδεκτοί τρόποι εξόφλησης / πληρωμής είναι :

- Έκδοση τραπεζικής επιταγής από τον εταιρικό λογαριασμό του λήπτη της ενίσχυσης (Δικαιούχου) προς τον προμηθευτή, η οποία πρέπει να έχει πληρωθεί από την Τράπεζα σε χρόνο προγενέστερο της συμβατικής ημερομηνίας ολοκλήρωσης του έργου. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται τουλάχιστον: (α) τα σχετικά με την εκδοθείσα τραπεζική επιταγή έντυπα κίνησης των επαγγελματικών τραπεζικών λογαριασμών (extrait) της επιχορηγούμενης επιχείρησης και βεβαίωση της τράπεζας ότι έχει εξοφληθεί (αριθμός επιταγής-ημερομηνία-ποσό), (β) φωτοαντίγραφο του σώματος της επιταγής,
- Κατάθεση μετρητών από τον λήπτη της ενίσχυσης (Δικαιούχο) στον τραπεζικό λογαριασμό του προμηθευτή. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται τουλάχιστον: (α) το αντίγραφο κατάθεσης του ποσού στον τραπεζικό λογαριασμό από τον οποίο θα φαίνεται ως δικαιούχος του λογαριασμού ο προμηθευτής των αγαθών ή και υπηρεσιών προς τον λήπτη της ενίσχυσης (Δικαιούχο), ο καταθέτης – επενδυτής, καθώς και τα στοιχεία του παραστατικού που αφορά η πληρωμή,
- Μεταφορά από τον εταιρικό λογαριασμό του λήπτη της ενίσχυσης (Δικαιούχου) σε εταιρικό λογαριασμό του προμηθευτή. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται τουλάχιστον: (α) αντίγραφο του εγγράφου της τράπεζας για μεταφορά χρημάτων όπου φαίνονται τα στοιχεία των λογαριασμών
- Έκδοση Τραπεζικής Επιταγής από την επιχορηγούμενη επιχείρηση προς τον προμηθευτή, από νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα τράπεζα, μέσω αντίστοιχης κατάθεσης μετρητών στην τράπεζα από την επιχορηγούμενη επιχείρηση. Για την πιστοποίηση της πληρωμής αποδεικτικά εκτός των άλλων (π.χ. καταθετήριο) αποτελούν τα έγγραφα της τράπεζας για την έκδοση της επιταγής προς τον προμηθευτή, αντίγραφο και φωτοτυπία του σώματος της αντίστοιχης επιταγής.
- Ηλεκτρονική συναλλαγή (κίνηση web-banking ή κίνηση μεταφοράς μέσω web από και προς ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών). Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτούνται: (α) αντίγραφο κίνησης του εταιρικού λογαριασμού (extrait) που τηρείται σε Τράπεζα ή σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (Δικαιούχου) χρονικής διάρκειας τουλάχιστον ενός μηνός μετά την πραγματοποίηση της πληρωμής,, (β) αντίγραφο της ηλεκτρονικής συναλλαγής από το οποίο θα προκύπτει ο λήπτης του ποσού πληρωμής, δηλαδή ο προμηθευτής των αγαθών και υπηρεσιών και ο πληρωτής/καταθέτης, δηλαδή ο Δικαιούχος της ενίσχυσης
- Εξόφληση μέσω κάρτας πληρωμών (χρεωστικής, πιστωτικής, προπληρωμένης). Προϋπόθεση για την πιστοποίηση της πληρωμής είναι η κάρτα να έχει εκδοθεί στο όνομα της Δικαιούχου επιχείρησης της

ενίσχυσης, ή να συνδέεται απαραίτητως με λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών στο όνομα της δικαιούχου επιχείρησης της ενίσχυσης, ή του επιχειρηματία για την περίπτωση ατομικών επιχειρήσεων. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να υπάρχει επαρκής διαδρομή ελέγχου, δηλαδή να αποδεικνύεται η αγορά των αντίστοιχων αγαθών/υπηρεσιών και η χρέωση της κάρτας του Δικαιούχου (ανεξάρτητα εάν η συναλλαγή αυτή πραγματοποιείται με δόσεις ή με εφάπαξ καταβολή). Για την πιστοποίηση απαιτείται το αντίγραφο κίνησης κάρτας ή λογαριασμού πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (Δικαιούχου) που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών που αποτυπώνει τις κινήσεις της κάρτας και στο οποίο να εμφανίζεται μία δόση ή η εφάπαξ καταβολή για τη συναλλαγή.

- Έκδοση ταχυδρομικής επιταγής - ταχυπληρωμής με κατάθεση μετρητών του λήπτη της ενίσχυσης (Δικαιούχου) στα ΕΛΤΑ για εξόφληση του προμηθευτή, σε χρόνο προγενέστερο της ημερομηνίας πιστοποίησης της δαπάνης. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται: (α) αποδεικτικά έκδοσης και είσπραξης της ταχυδρομικής επιταγής, όπου θα αναγράφονται τα στοιχεία του Δικαιούχου και του προμηθευτή

Είναι δυνατή η πιστοποίηση των δαπανών των έργων από ορκωτούς λογιστές/ελεγκτές, εγγεγραμμένους στο μητρώο Ελεγκτών της Ε.Λ.Τ.Ε. Το έργο του ορκωτού λογιστή περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την υποβολή έκθεσης ελέγχου που αφορά στον έλεγχο της νομιμότητας και της κανονικότητας διενέργειας και εξόφλησης των δαπανών και της ορθής λογιστικής καταχώρησής τους. Επίσης, οι ορκωτοί λογιστές/ελεγκτές ελέγχουν την ύπαρξη επαρκών δικαιολογητικών, την πραγματοποίηση των δαπανών εντός της επιλέξιμης περιόδου και το συσχετισμό αυτών με το συγκεκριμένο έργο, καθώς και τη συμμόρφωση με τους όρους της απόφασης ένταξης. Οι ορκωτοί λογιστές/ελεγκτές επιλέγονται από τον Δικαιούχο και η δαπάνη για την απασχόλησή τους είναι επιλέξιμη εφόσον πραγματοποιείται μέχρι και τρεις (3) μήνες από τη λήξη κάθε έργου. Σε κάθε περίπτωση η ΕΥΔΕΠΑΛΘ διατηρεί το δικαίωμα να περικόψει το πιστοποιηθέν από τους ορκωτούς λογιστές ύψος δαπάνης κατά αντίστοιχο ποσό ή ποσοστό.

Επισημαίνεται ότι:

- Ο Δικαιούχος μπορεί να λαμβάνει και να εκδίδει ηλεκτρονικά τιμολόγια. Ηλεκτρονικό τιμολόγιο είναι οποιοδήποτε τιμολόγιο περιέχει τις πληροφορίες που απαιτούνται από τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (Ν. 4308/2014) και το οποίο έχει εκδοθεί και ληφθεί σε ηλεκτρονική μορφή. Για τους σκοπούς πιστοποίησης των δαπανών της επένδυσης, τα ηλεκτρονικά τιμολόγια θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να εκτυπώνονται.
- Οι δαπάνες του επενδυτικού σχεδίου είναι επιλέξιμες εφόσον συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις της εφαρμοστέας ισχύουσας φορολογικής και εργατικής νομοθεσίας.
- Όλες οι εταιρείες-προμηθευτές της επιχείρησης για τις δαπάνες της δράσης θα πρέπει να τηρούν εταιρικό τραπεζικό λογαριασμό. Σε περίπτωση καταθέσεων σε προσωπικό λογαριασμό και όχι εταιρικό (εξαιρούνται οι προμηθευτές που είναι ατομικές επιχειρήσεις) δεν θα πιστοποιούνται οι εν λόγω δαπάνες.
- Δεν είναι επιτρεπτή η εξόφληση του προμηθευτή μέσω λογαριασμών και παραστατικών των εταιρών /μετόχων της επιχείρησης.
- Δεν γίνεται δεκτή εξόφληση δαπανών με τη χρήση επιταγών τρίτων.
- Δεν επιτρέπεται κατακερματισμός (κατάτμηση) δαπάνης που οδηγεί σε αποφυγή των υποχρεώσεων για τους αποδεκτούς τρόπους εξόφλησης (δηλαδή δεν επιτρέπεται τμηματική έκδοση τιμολογίου, με σκοπό την μετάπτωση σε μικρότερη κατηγορία, για την εξόφληση των δαπανών αυτών με μετρητά).

9.2 Λογιστική παρακολούθηση

Είναι απαραίτητη η τήρηση ξεχωριστού λογαριασμού στα λογιστικά βιβλία για τις δαπάνες και οι επιχορηγήσεις του ερευνητικού έργου σύμφωνα με το ΕΓΛΣ. Θα πρέπει, δηλαδή, να τηρούνται για το έργο τελευταίας βαθμίδας λογαριασμοί, όπου θα φαίνονται αναλυτικά οι δαπάνες κατά κατηγορία και οι επιχορηγήσεις. Αυτό ισχύει για όλους τους Δικαιούχους. Στην περίπτωση φορέων που τηρούν Β' κατηγορίας βιβλία, η επιχορήγηση (έσοδα) και οι δαπάνες θα πρέπει να παρακολουθούνται σε ιδιαίτερες στήλες του βιβλίου εσόδων – εξόδων και να εμφανίζονται χωριστά από την λοιπή δραστηριότητα στα αναλυτικά στοιχεία δήλωσης φορολογίας εισοδήματος. Οι λογιστικές καταχωρήσεις στα βιβλία των φορέων θα παρέχουν πλήρη, ακριβή και διακριτή εικόνα των στοιχείων των παραστατικών, που αφορούν το έργο.

Τονίζεται ότι η μη τήρηση ξεχωριστού λογαριασμού για κάποιες (ή όλες τις) κατηγορίες δαπανών θα έχει ως συνέπεια να κριθούν οι σχετικές δαπάνες μη επιλέξιμες. Όλα τα δικαιολογητικά, πρωτότυπα τιμολόγια κ.λπ. παραστατικά στοιχεία δαπανών του έργου τηρούνται από τον αντίστοιχο δικαιούχο και τίθενται, οποτεδήποτε αυτό ζητηθεί, συγκεντρωμένα στη διάθεση της ΕΥΔΕΠΑΛΘ και των λοιπών αρμοδίων ελεγκτικών οργάνων, που προβλέπονται από την εθνική και κοινοτική νομοθεσία. Φωτοαντίγραφα των τηρουμένων πρωτοτύπων παραστατικών θα τηρούνται σε ιδιαίτερους φακέλους του λογιστηρίου του δικαιούχου ανά έργο, φέροντας ένδειξη του φακέλου όπου βρίσκεται το πρωτότυπο. Τα παραστατικά δαπανών συνοδεύονται υποχρεωτικά από εξοφλημένα τιμολόγια ή από λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής ισχύος σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία. Τα πρωτότυπα των παραστατικών δαπανών πρέπει να σφραγίζονται με την ακόλουθη ένδειξη: «ΕΠΑΛΘ 2014-2020 - (κωδικός και ακρωνύμιο του έργου)».

Όλα τα δικαιολογητικά που αφορούν την εκτέλεση του έργου πρέπει να τηρούνται, τόσο κατά τη διάρκεια της περιόδου εκτέλεσης του έργου όσο και μετά απ' αυτή, για χρόνο τουλάχιστον τεσσάρων (4) ετών μετά την τελευταία καταβολή της δημόσιας επιχορήγησης και πάντως όχι μικρότερο από το χρόνο παραγραφής της αξίωσης του Δημοσίου για την επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών. Η προαναφερθείσα υποχρέωση τήρησης των πρωτοτύπων δικαιολογητικών του έργου εξακολουθεί να υπάρχει ακόμη και αν από φορολογικές διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας προκύπτει ότι ο φορέας απέκτησε δικαίωμα καταστροφής των σχετικών στοιχείων μετά από φορολογικό έλεγχο. Μη τήρηση των στοιχείων, που θα έχει ως συνέπεια την αδυναμία ελέγχου των πράξεων από τα προβλεπόμενα εθνικά ή κοινοτικά όργανα ελέγχου, θα οδηγήσει σε ανάκληση των σχετικών αποφάσεων ένταξης και επιστροφή του συνόλου της δημόσιας δαπάνης.

10. ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

10.1 ΓΕΝΙΚΑ

Η δημόσια χρηματοδότηση καταβάλλεται απευθείας στους δικαιούχους και δεν επιτρέπεται η εκχώρησή της σε τρίτους. Για την καταβολή της χρηματοδότησης απαιτούνται τα δικαιολογητικά σύμφωνα με το **Παράρτημα V «Δικαιολογητικά για την Καταβολή της Επιχορήγησης»**.

Η ΕΥΔΕΠΑΛΘ διασφαλίζει ότι οι Δικαιούχοι / εταίροι λαμβάνουν πλήρως το συνολικό ποσό της οφειλόμενης ενίσχυσης το αργότερο σε ενενήντα μέρες μετά την ημερομηνία υποβολής του Αιτήματος από τον Δικαιούχο. Προς τούτο, μπορεί να καταρτίσει ενδιάμεσες ενδεικτικές προθεσμίες. Η προθεσμία πληρωμής των 90 ημερών δύναται να διακοπεί από την ΕΥΔΕΠΑΛΘ σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις σύμφωνα με το άρθρο 132 παρ. 2 του Καν.1303/2013.

10.2 ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

α) Προκαταβολή

Μετά την υπογραφή της απόφασης ένταξης, είναι δυνατή η χορήγηση προκαταβολής, μέχρι το 40% της δημόσιας χρηματοδότησης που αντιστοιχεί στην επιχείρηση, εφόσον η επιχείρηση προσκομίσει ισόποση εγγυητική επιστολή προκαταβολής από αναγνωρισμένο προς τούτο πιστωτικό ίδρυμα, η οποία εκδίδεται υπέρ του ΥΠΑΑΤ με διάρκεια ισχύος είτε αορίστου χρόνου είτε ορισμένου χρόνου με λήξη μετά την καταληκτική ημερομηνία ολοκλήρωσης της Πράξης. Στη δεύτερη περίπτωση και εφόσον συμβεί κατά τη διάρκεια υλοποίησης της Πράξης, η εγγυητική επιστολή ορισμένου χρόνου να λήγει πριν την ολοκλήρωση της Πράξης, ο Δικαιούχος υποχρεούται, άμεσα να την αντικαταστήσει με άλλη ώστε να ικανοποιείται εκ νέου η ανωτέρω απαίτηση. Η προκαταβολή συμψηφίζεται με την ενδιάμεση καταβολή ή με την αποπληρωμή του έργου σε περίπτωση που δεν υπάρχει ενδιάμεση καταβολή.

β) Ενδιάμεσες καταβολές δόσεων

Δύναται να καταβάλλονται έπειτα από υποβολή σχετικών Αιτημάτων Επαλήθευσης – Πιστοποίησης από πλευράς δικαιούχου και επαλήθευση - πιστοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου, όπου και προσδιορίζεται το ύψος των επιλέξιμων δαπανών του έργου μέχρι τη στιγμή της υποβολής του Αιτήματος, και η αναλογούσα δημόσια χρηματοδότηση.

Η πρώτη ενδιάμεση καταβολή οικονομικής ενίσχυσης θα πρέπει να αντιστοιχεί τουλάχιστον στο 40% του οικονομικού αντικειμένου του συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού της Πράξης. Ο μέγιστος αριθμός των δόσεων οικονομικής ενίσχυσης θα καθοριστεί για κάθε Πράξη στις Αποφάσεις Ένταξης και θα αφορά μόνο τις επιχειρήσεις ως Δικαιούχους / εταίρους.

γ) Αποπληρωμή

Καταβάλλεται μετά την επιτόπια επαλήθευση της ολοκλήρωσης του έργου, την οριστική παραλαβή του και την Βεβαίωση Ολοκλήρωσης της Πράξης.

Στο στάδιο αυτό οριστικοποιείται το τελικό επιλέξιμο προς χρηματοδότηση κόστος του έργου, καθώς και η αναλογούσα αυτού δημόσια χρηματοδότηση σε συνδυασμό με την ικανοποίηση ή όχι των απαιτήσεων της απόφασης ένταξης.

10.3 ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΣΕ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ

α) Προχρηματοδοτήσεις

Οι εκταμιεύσεις της δημόσιας δαπάνης σε δικαιούχους – Ερευνητικούς Οργανισμούς, γίνεται με τη μορφή προχρηματοδοτήσεων, δηλαδή προκαταβάλλονται χωρίς να απαιτείται αντιστοίχιση με δαπάνες που έχουν πραγματοποιηθεί, δηλωθεί και επαληθευθεί. Σε κάθε σημείο της χρονικής περιόδου υλοποίησης ενός έργου, η διαφορά ανάμεσα στο άθροισμα των εκταμιεύσεων προς τον Ερευνητικό Οργανισμό και στην διοικητικά Πιστοποιηθείσα Δημόσια Δαπάνη (Π.Δ.Δ.) δεν μπορεί να ξεπερνά σε ποσοστό το 40% της εγκεκριμένης Δημόσιας χρηματοδότησης του έργου για τον συγκεκριμένο Δικαιούχο. Ο ανωτέρω περιορισμός εφαρμόζεται και για τον προσδιορισμό του μέγιστου ύψους της αρχικής δόσης της χρηματοδότησης προς δικαιούχο Ερευνητικό Οργανισμό (μέγιστη αρχική δόση 40%).

β) Αποπληρωμή

Η τελευταία δόση της δημόσιας χρηματοδότησης προς Δικαιούχους καταβάλλεται κατόπιν υποβολής αιτήματος τελικής επαλήθευσης από το δικαιούχο και μετά την έγκριση της υποβληθείσας από το αρμόδιο όργανο έκθεσης τελικής επαλήθευσης.

Το άθροισμα των εκταμιεύσεων της δημόσιας χρηματοδότησης, πλην της αποπληρωμής, για κάθε Πράξη δεν μπορεί να υπερβαίνει σε ποσοστό το 85% της εγκεκριμένης Δημόσιας χρηματοδότησης για τον συγκεκριμένο Δικαιούχο.

Εάν κατά την ολοκλήρωση του έργου διαπιστωθεί ότι η συνολική ενίσχυση/δημόσια χρηματοδότηση που έχει ήδη καταβληθεί από την ΕΥΔΕΠΑΛΘ, σε κάποιο Δικαιούχο είναι μεγαλύτερη από αυτή που δικαιούται βάσει των συνολικών πιστοποιημένων δαπανών του, όπως αυτά προκύπτουν από τη διαδικασία επαλήθευσης, τότε ο Δικαιούχος επιστρέφει εντόκως τη διαφορά σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις περί ανάκτησης αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών και είσπραξης δημοσίων εσόδων για την περίπτωση έργων εθνικής και κοινοτικής χρηματοδότησης.

Στην περίπτωση διαπίστωσης παράβασης εθνικού ή κοινοτικού δικαίου, λαμβάνοντας υπόψη το είδος και τη φύση της παράβασης και τις δημοσιονομικές επιπτώσεις, η ΕΥΔΕΠΑΛΘ εισηγείται στο αρμόδιο όργανο την έκδοση απόφασης δημοσιονομικής διόρθωσης και ανάκτηση, με ακύρωση μέρους ή του συνόλου της χρηματοδότησης του έργου, βάσει πορίσματος διοικητικής ή επιτόπιας επαλήθευσης ή πορίσματος ελέγχου, καταχωρώντας τις αντίστοιχες λογιστικές εγγραφές στο ΟΠΣ. Τα στοιχεία διαβιβάζονται στις αρμόδιες Αρχές/φορείς, σύμφωνα με το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου.

11. ΠΑΡΑΤΥΠΙΕΣ – ΔΙΑΚΟΠΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ – ΑΝΑΚΤΗΣΗ

Επισημαίνεται ότι οι όροι υλοποίησης του έργου όπως ορίζονται στην Απόφαση Ένταξης είναι ουσιώδεις. Οποιαδήποτε μονομερής αλλαγή από το Δικαιούχο χωρίς προηγούμενη έγκριση από την ΕΥΔΕΠΑΛΘ συνιστά βάσιμη αιτία διακοπής χρηματοδότησης του έργου. Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται συνέπεια αυτής της αλλαγής δεν είναι επιλέξιμες μέχρι την αναγνώρισή τους από την ΕΥΔΕΠΑΛΘ. Υποτροπή του Δικαιούχου συνιστά βάσιμη αιτία ανάκλησης της Απόφασης Ένταξης του έργου στο πρόγραμμα και μετακύλιση σε αυτό των δημοσιονομικών επιπτώσεων. Σε ότι αφορά σε παρατυπίες, διακοπή της ενίσχυσης καθώς και σε ανάκτηση αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών ισχύουν τα όσα αναφέρονται στην υπ. αριθμ. 99/23-01-2017 (ΦΕΚ 309/Β' /07-02-2017) Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΔΙΟΡΘΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΝΑΚΤΗΣΗΣ ΑΧΡΕΩΣΤΗΤΩΣ Ή ΠΑΡΑΝΟΜΩΣ ΚΑΤΑΒΛΗΘΕΝΤΩΝ ΠΟΣΩΝ ΑΠΟ ΠΟΡΟΥΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΛΙΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΑΣ 2014-2020, ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡ. 71 ΤΟΥ Ν. 4314/2014»

12. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ – ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

- 12.1** Για αναλυτικότερες πληροφορίες σχετικά με την υποβολή των προτάσεων, την συμπλήρωση των ΤΔΠ και άλλες διευκρινίσεις υπεύθυνος είναι ο κος Ν. Αθανασόπουλος, τηλέφωνο 2131501161, e-mail: nathanasopoulos@mou.gr
- 12.2** Περαιτέρω πληροφορίες για το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας και Θάλασσας 2014-2020, το σύστημα διαχείρισης του Ε.Π., το θεσμικό πλαίσιο υλοποίησης των πράξεων που εντάσσονται στο εν λόγω Ε.Π., τους κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών των πράξεων, καθώς και οποιαδήποτε πληροφορία για την υποβολή των προτάσεων (όπως οδηγίες για τη συμπλήρωση ΤΔΠ/Υ, δεικτών παρακολούθησης φυσικού αντικείμενου, εξειδίκευση κριτηρίων αξιολόγησης προτάσεων και άλλα έγγραφα αναγκαία για την εξέταση της πρότασης) βρίσκονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.alieia.gr. Ο ανωτέρω δικτυακός τόπος αποτελεί βασικό εργαλείο επικοινωνίας της ΕΥΔ με το σύνολο των ενδιαφερομένων για το Ε.Π. και ανακοινώνεται σε αυτόν κάθε σχετική πληροφορία.

**Ο Γενικός Γραμματέας Αγροτικής Πολιτικής
και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων**

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΙΜΗΣ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ

- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΜΕ
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ - ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ

Συνημμένα:

Τα παρακάτω συνημμένα βρίσκονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση: www.alieia.gr

1. Υπόδειγμα Αίτησης χρηματοδότησης
2. Υπόδειγμα Τεχνικού Δελτίου Πράξης και οδηγίες συμπλήρωσης
3. Υπόδειγμα χρηματοοικονομικής ανάλυσης υπολογισμού καθαρών εσόδων και οδηγίες συμπλήρωσης για τα έργα που παράγουν έσοδα
4. Υπόδειγμα Απόφασης Ένταξης Πράξης
5. Υπόδειγμα Σχεδίου Απόφασης Υλοποίησης Υποέργου με Ίδια Μέσα
6. Υπόδειγμα 1 – Έντυπο υποβολής πρότασης
7. Υπόδειγμα 2 – Σύμφωνο συνεργασίας (σε περίπτωση σύμπραξης)
8. Υπόδειγμα 3 – Δήλωση σχετικά με την κατηγορία ΜΜΕ
9. Υπόδειγμα 4 – Έκθεση / Βεβαίωση ελέγχου ορκωτού Ελεγκτή - Λογιστή
10. Υπόδειγμα 5 - Υπεύθυνες Δηλώσεις
11. Κριτήρια Επιλογής πράξεων – Μεθοδολογία αξιολόγησης
12. Υποδείγματα που τεκμηριώνουν τη διοικητική και επιχειρησιακή ικανότητα του δικαιούχου
13. Υπουργική Απόφαση Συστήματος Διαχείρισης 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/01.11.16)

Κοινοποίηση:

1. ΥΠ.Α.Α.Τ. – Γραφείο Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων
2. ΥΠ.Α.Α.Τ.
  - Γενική Διεύθυνση Βιώσιμης Αλιείας
  - Δ/νση Υδατοκαλλιεργειών και Αξιοποίησης προϊόντων
  - Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών
  - Δ/νση Οικονομικής Διαχείρισης – Τμήμα εκτέλεσης προϋπολογισμού
3. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων - ΕΣΠΑ
4. Εθνική Αρχή Συντονισμού, Νίκης 5-7, 101 80 Αθήνα
5. Αρχή Πιστοποίησης Ναυάρχου Νικοδήμου & Βουλής 11, 10557 Αθήνα
6. Μέλη Επιτροπής Παρακολούθησης Ε.Π.ΑΛ.Θ.

Εσωτερική διανομή:

1. ΕΥΔΕΠ ΑΛΘ, Μονάδες Α', Β1', Γ1'
2. ΥΠ.Α.Α.Τ. - Γραφείο Γενικού Γραμματέα Αγροτικής Πολιτικής & Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

A. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

Οι Δικαιούχοι πράξεων που θα ενταχθούν στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα αναλαμβάνουν την τήρηση των παρακάτω υποχρεώσεων:

1. ΤΗΡΗΣΗ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ

- (i) Να τηρούν την Κοινοτική και Εθνική Νομοθεσία κατά την εκτέλεση της Πράξης και ιδίως όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις, την αιεφόρο ανάπτυξη, τις κρατικές ενισχύσεις, την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, τη μη διάκριση και την προσβασιμότητα Ατόμων με Αναπηρίες.

2. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

- (i) Να τηρούν τα χρονοδιαγράμματα υλοποίησης της πράξης και των επί μέρους υποέργων και ιδίως τα χρονοδιαγράμματα ανάθεσης και ολοκλήρωσης των υποέργων προπαρασκευαστικών ενεργειών και ανάθεσης και εκτέλεσης των κύριων υποέργων της πράξης, όπως αυτά αποτυπώνονται στην απόφαση ένταξης της πράξης.

Εάν, ο Δικαιούχος υπερβεί τον προβλεπόμενο στην απόφαση ένταξης χρόνο ανάληψης της πρώτης κύριας δέσμευσης κατά 50%, η ΔΑ απευθύνει στο Δικαιούχο προειδοποιητική επιστολή, προκειμένου να τον ενημερώσει σχετικά με την εν λόγω υπέρβαση, τις διορθωτικές ενέργειες που θα πρέπει να υλοποιήσει και το χρονικό διάστημα εντός του οποίου θα πρέπει αυτές να ολοκληρωθούν, καθώς και για τις συνέπειες περαιτέρω υπέρβασης. Κύρια δέσμευση αποτελεί η υπογραφή της Απόφασης Υλοποίησης του Υποέργου με ίδια μέσα. Σε περίπτωση Σύμπραξης κύρια δέσμευση αποτελεί η υπογραφή της ανωτέρω Απόφασης και από τους συμπράττοντες φορείς (εταίρους).

Η χρονική υπέρβαση του 50% υπολογίζεται επί του χρόνου που μεσολαβεί από την ημερομηνία έκδοσης της Απόφασης Ένταξης της Πράξης και την ημερομηνία ανάληψης της πρώτης νομικής δέσμευσης του κύριου υποέργου, όπως αυτή προσδιορίζεται στην απόφαση ένταξης της Πράξης.

Στην περίπτωση που ο Δικαιούχος δεν προβεί στην ανάληψη της νομικής δέσμευσης εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης της προειδοποιητικής επιστολής, η ΔΑ προβαίνει στην ανάκληση της Απόφασης ένταξης της Πράξης και στη διαγραφή της από τη ΣΑ του ΠΔΕ.

Ο χρόνος ανάληψης της κύριας νομικής δέσμευσης δεν μπορεί να υπερβεί τους δέκα οκτώ (18) μήνες από την ημερομηνία της απόφασης ένταξης και σε κάθε περίπτωση όχι αργότερα από έξι (6) μήνες από την προθεσμία αυτή. Η παραπάνω προθεσμία ισχύει με την επιφύλαξη δικαστικών ή διοικητικών αποφάσεων που αναστέλλουν την υλοποίηση της πράξης ή λόγω ανωτέρας βίας.

Υπερβάσεις του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης των κύριων υποέργων δύνανται να επιφέρουν την επιτήρηση του δικαιούχου από τη ΔΑ και την επιβολή στο Δικαιούχο λήψης διορθωτικών μέτρων εντός συγκεκριμένων προθεσμιών, αλλά και την ανάκληση της απόφασης ένταξης της πράξης.

- (ii) Να διασφαλίζουν το λειτουργικό αποτέλεσμα της πράξης, λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα για το σκοπό αυτό, με βάση το κανονιστικό πλαίσιο του φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης και των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων του, στην περίπτωση που ο φορέας λειτουργίας και συντήρησης της πράξης δεν ταυτίζεται με το Δικαιούχο αυτής.
- (iii) Να λαμβάνουν έγκριση από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π για τις διαδικασίες της διακήρυξης, ανάθεσης και τροποποίησης δημοσίων συμβάσεων. *Στις περιπτώσεις πράξεων που εκτελούνται με ίδια μέσα, ο Δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει σχέδιο απόφασης για την*

εκτέλεση του έργου με ίδια μέσα πριν την υπογραφή του, και να υποβάλλει αίτημα εξέτασης για τροποποιήσεις αυτής.

- (iv) Να ενημερώνουν έγκαιρα την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π σχετικά με την εξέλιξη της πράξης και να αποστέλλουν όλα τα σχετικά έγγραφα που αφορούν στη φυσική και οικονομική υλοποίηση της πράξης έως και την ολοκλήρωσή της, σύμφωνα με τις διαδικασίες του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου.
- (v) Να πραγματοποιούν όλες τις απαραίτητες ενέργειες, για την ενημέρωση του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος ΟΠΣ – ΕΣΠΑ με τα δεδομένα και έγγραφα των πράξεων που υλοποιούν και ειδικότερα τα δεδομένα και έγγραφα προγραμματισμού και υλοποίησης που απαιτούνται για τη χρηματοοικονομική διαχείριση, την παρακολούθηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου και των δεικτών, τις επαληθεύσεις, τους ελέγχους, την αξιολόγηση πράξεων και γενικότερα τη διαδρομή ελέγχου των πράξεων.
- (vi) Να διασφαλίζουν την ακρίβεια, την ποιότητα και πληρότητα των στοιχείων που υποβάλλουν στο ΟΠΣ - ΕΣΠΑ, σύμφωνα με το χρονικό πλαίσιο που προβλέπεται στις σχετικές διατάξεις και να πραγματοποιούν διασύνδεση των Πληροφοριακών Συστημάτων του με το ΟΠΣ – ΕΣΠΑ για την αυτόματη υποβολή στοιχείων, εφόσον απαιτείται.
- (vii) Να εφαρμόζουν το Ενιαίο Σύστημα Παρακολούθησης Δεικτών ΕΣΠΑ, ανάλογα με το επίπεδο εμπλοκής του στην παρακολούθηση των δεικτών της συγχρηματοδοτούμενης πράξης.

3. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

- (i) Να λειτουργούν μηχανισμό πιστοποίησης εκτέλεσης της Πράξης, ο οποίος θα εξασφαλίζει τον αποτελεσματικό έλεγχο της ποιότητας και ποσότητας των υλικών των υπηρεσιών και του τελικού παραδοτέου αποτελέσματος, καθώς και να εφαρμόζει εσωτερικές διαδικασίες ελέγχου των πληρωμών, ο οποίος θα εξασφαλίζει τη νομιμότητα και κανονικότητά τους.
- (ii) Να τηρούν ξεχωριστή λογιστική μερίδα για την πράξη στην οποία θα καταχωρούνται όλες οι δαπάνες που αντιστοιχούν πλήρως προς τις δαπάνες που δηλώνονται στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π, μέσω των Δελτίων Δήλωσης Δαπανών.
- (iii) Να υποβάλλουν (εφόσον απαιτείται από τη φύση του έργου) στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π. και στην Αρχή Πιστοποίησης, μετά την ολοκλήρωση της πράξης
  - α) στοιχεία για τους δημιουργούμενους τόκους από τη χρηματοοικονομική διαχείριση των διατιθέμενων πόρων.
  - β) επικαιροποιημένη χρηματοοικονομική ανάλυση για τον προσδιορισμό των καθαρών εσόδων για τα έργα που παράγουν έσοδα, εφόσον για τον προσδιορισμό των καθαρών εσόδων εφαρμόζεται η εν λόγω μέθοδος.

Στην περίπτωση πράξης / έργου όπου ο υπολογισμός των καθαρών εσόδων του βασίζεται στη μέθοδο του κατ' αποκοπή ποσοστό (flat rate) δεν απαιτείται να γίνει κάποια προσαρμογή στο ποσοστό χρηματοδότησης της πράξης στην τελική αίτηση πληρωμής που υποβάλλει ο δικαιούχος.

Στην περίπτωση Πράξης / έργου που δεν είναι αντικειμενικά δυνατή η εκ των προτέρων εκτίμηση των εσόδων, ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει ετησίως στοιχεία για τα καθαρά έσοδα της πράξης για περίοδο τριών ετών από την ολοκλήρωσή της έως την προθεσμία για την υποβολή της έκθεσης ολοκλήρωσης του ΕΠ, αναλόγως με το ποια χρονική στιγμή προηγείται.

Στην περίπτωση Πράξης, η οποία παράγει άμεσα έσοδα μόνο κατά την υλοποίησή της, τα οποία ωστόσο δεν ελήφθησαν υπόψη κατά το χρόνο έγκρισης της πράξης, η επιλέξιμη δαπάνη της πράξης μειώνεται κατά τα καθαρά έσοδα που παρήχθησαν άμεσα κατά τη διάρκεια εκτέλεσής της, το αργότερο κατά την αίτηση τελικής πληρωμής που υποβάλλει ο Δικαιούχος.

4. ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ – ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ – ΕΛΕΓΧΟΙ

- (i) Να θέτουν στη διάθεση, εφόσον ζητηθούν, καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης των πράξεων και για όσο χρόνο ο Δικαιούχος υποχρεούται για την τήρησή τους, όλα τα έγγραφα, δικαιολογητικά και στοιχεία της πράξης, στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π., Αρχή Πιστοποίησης, Αρχή Ελέγχου, Επιτροπή Παρακολούθησης και σε όλα τα ελεγκτικά όργανα της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

- (ii) Να αποδέχονται επιτόπιους ελέγχους από όλα τα αρμόδια εθνικά και ευρωπαϊκά ελεγκτικά όργανα, τόσο στην έδρα τους, όσο και στους χώρους υλοποίησης της πράξης, και να διευκολύνουν τον έλεγχο προσκομίζοντας οποιοδήποτε στοιχείο που αφορά την εκτέλεση της πράξης, εφόσον ζητηθούν.

5. ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ

- (i) Να αποδέχονται τη συμπερίληψή τους στο κατάλογο των πράξεων του Ε.Π. που δημοσιοποιεί η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π. στη διαδικτυακή πύλη www.alieia.gr, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 119 παράγραφος 2 και στο Παράρτημα V του Καν. 508/2014, και στον οποίο αναφέρονται: η ονομασία του Δικαιούχου και της Πράξης, σύνοψη της Πράξης, ημερομηνία έναρξης της πράξης, καταληκτική ημερομηνία πράξης, συνολική επιλέξιμη δαπάνη, ποσοστό συγχρηματοδότησης, ταχυδρομικός κώδικας, ή άλλη κατάλληλη ένδειξη της τοποθεσίας, χώρα, ονομασία της κατηγορίας της πράξης ή/και της ενωσιακής προτεραιότητας στην οποία υπάγεται.
- (ii) Να προτείνουν δραστηριότητες επικοινωνίας, ανάλογες με το μέγεθος της Πράξης, για την ενημέρωση του κοινού σχετικά με τους στόχους της πράξης και την υποστήριξη της Ένωσης στην πράξη.
Όλα τα μέτρα πληροφόρησης και επικοινωνίας που παρέχει ο Δικαιούχος αναγνωρίζουν τη στήριξη της Πράξης από τα Ταμεία, προβάλλοντας:
- α) το έμβλημα της Ένωσης μαζί με αναφορά στην Ένωση, σύμφωνα με τα τεχνικά χαρακτηριστικά που καθορίζονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 763/2014
β) αναφορά στο Ταμείο που στηρίζει την πράξη.

Οι ελάχιστες δραστηριότητες επικοινωνίας και ενημέρωσης του κοινού σχετικά με την στήριξη που έχει λάβει ο δικαιούχος από το Ταμείο είναι:

- Τοποθέτηση μίας αφίσας με πληροφόρηση σχετικά με το έργο (ελάχιστο μέγεθος Α3) που περιλαμβάνει τη χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση, σε σημείο εύκολα ορατό από το κοινό, όπως η είσοδος σε ένα κτίριο, για πράξεις με συνολική δημόσια δαπάνη κάτω των 500.000 ευρώ.
- Ο δικαιούχος υποχρεούται να ενημερώσει όλους τους συμμετέχοντες στην Πράξη α) ότι η Πράξη στην οποία συμμετέχουν υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος ΑΛΙΕΙΑΣ & ΘΑΛΑΣΣΑΣ, και β) ότι η Πράξη συγχρηματοδοτείται από το ΕΤΘΑ. Η εν λόγω ενημέρωση πραγματοποιείται με την παράθεση των εν λόγω στοιχείων σε οποιοδήποτε έγγραφο, έντυπο ή ηλεκτρονικό μέσο χρησιμοποιείται κατά την εκτέλεση της πράξης ή παράγεται στο πλαίσιο αυτό (π.χ έντυπα με τα αποτελέσματα της Πράξης, προκηρύξεις διαγωνισμών προμηθειών & υπηρεσιών, προσκλήσεις ημερίδων & συνεδρίων κ.λ.π.).

6. ΤΗΡΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥΣ

- (i) Να τηρούν και να ενημερώνουν φάκελο Πράξης με όλα τα στοιχεία που αφορούν στην εκτέλεση της Πράξης έως την ολοκλήρωση, την αποπληρωμή και τη λειτουργία της.
Στο φάκελο της πράξης να τηρούνται όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα σχετικά με τις δαπάνες και τους λογιστικούς ελέγχους για διάστημα τριών (3) ετών, στην περίπτωση πράξεων επιλέξιμης δαπάνης που δεν υπερβαίνει το 1.000.000 ευρώ, από την 31 Δεκεμβρίου που ακολουθεί την υποβολή των λογαριασμών στους οποίους περιλαμβάνεται η τελική δαπάνη της ολοκληρωμένης Πράξης. Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα διατηρούνται είτε υπό τη μορφή πρωτοτύπων, ή επικαιροποιημένων αντιγράφων των πρωτοτύπων ή σε κοινώς αποδεκτούς φορείς δεδομένων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτότυπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή.
- (ii) Να τηρούν ειδικότερους όρους ή περιορισμούς που τίθενται από το ειδικό θεσμικό πλαίσιο εφαρμογής της πράξης ή που τίθενται από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π.
- (iii) Να τηρούν τις μακροχρόνιες δεσμεύσεις, προκειμένου οι πράξεις να διατηρήσουν το δικαίωμα της συνεισφοράς του Ταμείου και ειδικότερα, εντός πέντε (5) ετών από την τελική πληρωμή να μην επέλθει ουσιαστική μεταβολή που επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή την εφαρμογή των όρων που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τους αρχικούς στόχους της Πράξης. Η τήρηση των

μακροχρονίων υποχρεώσεων επιβεβαιώνονται, μετά την ολοκλήρωση της Πράξης, με διοικητικές ή και επιτόπιες επαληθεύσεις από την Δ.Α.

B. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

1. Να τηρούν τους όρους της υπαγωγής (Απόφασης ένταξης)
2. Να τηρούν την Ενωσιακή και Εθνική Νομοθεσία κατά την εκτέλεση του έργου και ιδίως όσον αφορά την αιεφόρο ανάπτυξη, την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και τη μη διάκριση
3. Να τηρούν ξεχωριστή λογιστική μερίδα για το έργο ή να διαθέτουν επαρκή λογιστική κωδικοποίηση από την οποία να προκύπτει η καταχώρηση όλων των δαπανών που αντιστοιχούν πλήρως προς τις δαπάνες που δηλώνονται
4. Να μην μεταβιβάζουν ή αντικαθιστούν πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν ενισχυθεί,
5. Να αποδέχονται τη συμπερίληψή τους στο κατάλογο των Πράξεων του Ε.Π. που δημοσιοποιεί η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π. στη διαδικτυακή πύλη www.alieia.gr, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 119 παράγραφος 2 και στο Παράρτημα V του Καν. 508/2014, και στον οποίο αναφέρονται: η ονομασία του Δικαιούχου και της πράξης, σύννομη της πράξης, ημερομηνία έναρξης της πράξης, καταληκτική ημερομηνία Πράξης, συνολική επιλέξιμη δαπάνη, ποσοστό συγχρηματοδότησης, ταχυδρομικός κώδικας, ή άλλη κατάλληλη ένδειξη της τοποθεσίας, χώρα, ονομασία της κατηγορίας της Πράξης ή/και της ενωσιακής προτεραιότητας στην οποία υπάγεται.
6. Να θέτουν στη διάθεση, εφόσον ζητηθούν, καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης των Πράξεων και για όσο χρόνο ο Δικαιούχος υποχρεούται για την τήρησή τους, όλα τα έγγραφα, δικαιολογητικά και στοιχεία της πράξης, στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π., Αρχή Πιστοποίησης, Αρχή Ελέγχου, Επιτροπή Παρακολούθησης και σε όλα τα ελεγκτικά όργανα της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
7. Να αποδέχονται επιτόπιους ελέγχους από όλα τα αρμόδια εθνικά και ευρωπαϊκά ελεγκτικά όργανα, τόσο στην έδρα τους, όσο και στους χώρους υλοποίησης της πράξης, και να διευκολύνουν τον έλεγχο προσκομίζοντας οποιοδήποτε στοιχείο που αφορά την εκτέλεση της πράξης, εφόσον ζητηθούν.
8. Να διασφαλίζουν το λειτουργικό αποτέλεσμα της Πράξης, λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα για το σκοπό αυτό, με βάση το κανονιστικό πλαίσιο του φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης και των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων του, στην περίπτωση που ο φορέας λειτουργίας και συντήρησης της Πράξης δεν ταυτίζεται με το δικαιούχο αυτής.
9. Να ενημερώνουν έγκαιρα την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π σχετικά με την εξέλιξη της πράξης και να αποστέλλουν όλα τα σχετικά έγγραφα που αφορούν στη φυσική και οικονομική υλοποίηση της Πράξης έως και την ολοκλήρωσή της, σύμφωνα με τις διαδικασίες του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου.
10. Να προτείνουν δραστηριότητες επικοινωνίας, ανάλογες με το μέγεθος της πράξης, για την ενημέρωση του κοινού σχετικά με τους στόχους της πράξης και την υποστήριξη της Ένωσης στην Πράξη. Όλα τα μέτρα πληροφόρησης και επικοινωνίας που παρέχει ο δικαιούχος αναγνωρίζουν τη στήριξη της Πράξης από τα Ταμεία, προβάλλοντας:
  - α) το έμβλημα της Ένωσης μαζί με αναφορά στην Ένωση, σύμφωνα με τα τεχνικά χαρακτηριστικά που καθορίζονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 763/2014
  - β) αναφορά στο Ταμείο που στηρίζει την πράξη.
11. Οι ελάχιστες δραστηριότητες επικοινωνίας και ενημέρωσης του κοινού σχετικά με την στήριξη που έχει λάβει ο Δικαιούχος από το Ταμείο είναι:
  - Τοποθέτηση μίας αφίσας με πληροφόρηση σχετικά με το έργο (ελάχιστο μέγεθος Α3) που περιλαμβάνει τη χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση, σε σημείο εύκολα ορατό από το κοινό, όπως η είσοδος σε ένα κτίριο, για πράξεις με συνολική δημόσια δαπάνη κάτω των 500.000 ευρώ.
  - Ο Δικαιούχος υποχρεούται να ενημερώσει όλους τους συμμετέχοντες στην πράξη α) ότι η πράξη στην οποία συμμετέχουν υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος ΑΛΙΕΙΑΣ & ΘΑΛΑΣΣΑΣ, και β) ότι η Πράξη συγχρηματοδοτείται από το ΕΤΘΑ. Η εν λόγω ενημέρωση πραγματοποιείται με την παράθεση των εν λόγω στοιχείων σε οποιοδήποτε έγγραφο, έντυπο ή ηλεκτρονικό μέσο χρησιμοποιείται κατά την εκτέλεση της Πράξης ή παράγεται στο πλαίσιο αυτό (π.χ έντυπα με τα αποτελέσματα της Πράξης, προκηρύξεις διαγωνισμών προμηθειών & υπηρεσιών, προσκλήσεις ημερίδων & συνεδρίων κ.λ.π.).

12. Να τηρούν και να ενημερώνουν φάκελο Πράξης με όλα τα στοιχεία που αφορούν στην εκτέλεση της Πράξης έως την ολοκλήρωση, την αποπληρωμή και τη λειτουργία της. Στο φάκελο της Πράξης να τηρούνται όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα σχετικά με τις δαπάνες και τους λογιστικούς ελέγχους για διάστημα τριών (3) ετών, στην περίπτωση πράξεων επιλέξιμης δαπάνης που δεν υπερβαίνει το 1.000.000 ευρώ, από την 31 Δεκεμβρίου που ακολουθεί την υποβολή των λογαριασμών στους οποίους περιλαμβάνεται η τελική δαπάνη της ολοκληρωμένης Πράξης. Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα διατηρούνται είτε υπό τη μορφή πρωτοτύπων, ή επικαιροποιημένων αντιγράφων των πρωτοτύπων ή σε κοινώς αποδεκτούς φορείς δεδομένων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτότυπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή.
13. Να τηρούν τις μακροχρόνιες δεσμεύσεις, προκειμένου οι πράξεις να διατηρήσουν το δικαίωμα της συνεισφοράς του Ταμείου και ειδικότερα, εντός πέντε (5) ετών από την τελική πληρωμή να μην επέλθει ουσιαστική μεταβολή που επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή την εφαρμογή των όρων που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τους αρχικούς στόχους της Πράξης και πιο συγκεκριμένα οι Δικαιούχοι θα πρέπει:
- α) να μην προβούν σε παύση ή μετεγκατάσταση της παραγωγικής δραστηριότητας εκτός περιοχής του Επιχειρησιακού Προγράμματος
  - β) να μην προβούν σε αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος ενός στοιχείου υποδομής, η οποία παρέχει σε μια επιχείρηση ή δημόσιο οργανισμό αδικαιολόγητο πλεονέκτημα
  - γ) να μην προβούν σε ουσιαστική μεταβολή που επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή την εφαρμογή των όρων που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τους αρχικούς στόχους χορήγησης της χρηματοδότησης.

Η τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων επιβεβαιώνονται, μετά την ολοκλήρωση της Πράξης, με διοικητικές ή και επιτόπιες επαληθεύσεις από την Δ.Α. βάσει ετήσιου Προγράμματος επαληθεύσεων τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων ετησίως.

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ
ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΜΕ**

{Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1388/2014 της Επιτροπής της 16ης Δεκεμβρίου 2014, ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι}.

**Άρθρο 1
Επιχείρηση**

Επιχείρηση θεωρείται κάθε οντότητα, ανεξάρτητα από τη νομική της μορφή, που ασκεί οικονομική δραστηριότητα. Σε αυτές περιλαμβάνονται ειδικότερα αυταπασχολούμενα άτομα και οικογενειακές επιχειρήσεις που ασκούν βιοτεχνική ή άλλη δραστηριότητα, καθώς και προσωπικές εταιρείες ή ενώσεις προσώπων που ασκούν τακτικά μια οικονομική δραστηριότητα.

**Άρθρο 2
Αριθμός απασχολουμένων και οικονομικά όρια προσδιορίζοντα τις κατηγορίες επιχειρήσεων**

1. Η κατηγορία των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων («ΜΜΕ») αποτελείται από επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από 250 εργαζομένους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 50 εκατ. ευρώ και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 43 εκατ. ευρώ.
2. Στην κατηγορία των ΜΜΕ, ως μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 50 εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 10 εκατ. ευρώ.
3. Στην κατηγορία των ΜΜΕ, ως πολύ μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 10 εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 2 εκατ. ευρώ.

**Άρθρο 3
Τύποι επιχειρήσεων που λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολουμένων και των χρηματικών ποσών**

1. «Ανεξάρτητη επιχείρηση» είναι κάθε επιχείρηση που δεν χαρακτηρίζεται ως συνεργαζόμενη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 2 ή ως συνδεδεμένη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 3.
2. «Συνεργαζόμενες επιχειρήσεις» είναι όλες οι επιχειρήσεις που δεν χαρακτηρίζονται ως συνδεδεμένες κατά την έννοια της παραγράφου 3 και μεταξύ των οποίων υπάρχει η ακόλουθη σχέση: μια επιχείρηση (ανάντη επιχείρηση) κατέχει, μόνη ή από κοινού με μία ή περισσότερες συνδεδεμένες επιχειρήσεις κατά την έννοια της παραγράφου 3, το 25 % ή περισσότερο του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου μιας άλλης επιχείρησης (κατάντη επιχείρησης).
Ωστόσο, μια επιχείρηση μπορεί να χαρακτηριστεί ως ανεξάρτητη, μη έχουσα δηλαδή συνεργαζόμενες επιχειρήσεις, ακόμη και εάν το όριο του 25 % καλύπτεται ή υπερκαλύπτεται, εφόσον το ποσοστό αυτό ελέγχεται από τις ακόλουθες κατηγορίες επενδυτών και υπό την προϋπόθεση ότι αυτοί δεν είναι, μεμονωμένα ή από κοινού, συνδεδεμένοι κατά την έννοια της παραγράφου 3 με την εν λόγω επιχείρηση:
  - α) δημόσιες εταιρείες συμμετοχών, εταιρείες επιχειρηματικού κεφαλαίου, φυσικά πρόσωπα ή ομάδες φυσικών προσώπων που ασκούν συστηματικά δραστηριότητες σε επενδύσεις επιχειρηματικού κεφαλαίου και επενδύουν ίδια κεφάλαια σε μη εισηγμένες στο χρηματιστήριο επιχειρήσεις (business angels), εφόσον το σύνολο της επένδυσης αυτής σε μία επιχείρηση δεν υπερβαίνει τα 1 250 000 ευρώ·
  - β) πανεπιστήμια ή ερευνητικά κέντρα μη κερδοσκοπικού σκοπού·
  - γ) θεσμικοί επενδυτές, συμπεριλαμβανομένων των ταμείων περιφερειακής ανάπτυξης·
  - δ) αυτόνομες τοπικές αρχές με ετήσιο προϋπολογισμό μικρότερο από 10 εκατ. ευρώ και με λιγότερους από 5 000 κατοίκους.
3. «Συνδεδεμένες επιχειρήσεις» είναι οι επιχειρήσεις που διατηρούν μεταξύ τους μία από τις ακόλουθες σχέσεις:
  - α) μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης·
  - β) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης·

γ) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκεί κυριαρχική επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού της τελευταίας·

δ) μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων αυτής της επιχείρησης.

Τεκμαίρεται ότι δεν υπάρχει κυριαρχική επιρροή, εφόσον οι επενδυτές που αναφέρονται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο δεν υπεισέρχονται άμεσα ή έμμεσα στη διαχείριση της εξεταζόμενης επιχείρησης, με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων που έχουν με την ιδιότητά τους ως μετόχων ή εταίρων.

Συνδεδεμένες θεωρούνται επίσης οι επιχειρήσεις που διατηρούν μια από τις σχέσεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο μέσω μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων ή μέσω οποιουδήποτε από τους επενδυτές που αναφέρονται στην παράγραφο 2.

Οι επιχειρήσεις που διατηρούν μια από τις εν λόγω σχέσεις μέσω φυσικού προσώπου ή ομάδας φυσικών προσώπων που ενεργούν από κοινού θεωρούνται επίσης συνδεδεμένες επιχειρήσεις, εφόσον ασκούν το σύνολο ή τμήμα των δραστηριοτήτων τους στην ίδια αγορά ή σε όμορες αγορές.

Ως «όμορη αγορά» νοείται η αγορά προϊόντος ή υπηρεσίας που βρίσκεται αμέσως ανάντη ή κατόντη της σχετικής αγοράς.

4. Εκτός από τις περιπτώσεις που ορίζονται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο, μια επιχείρηση δεν μπορεί να θεωρηθεί ΜΜΕ εάν το 25 % ή περισσότερο του κεφαλαίου της ή των δικαιωμάτων ψήφου της ελέγχεται, άμεσα ή έμμεσα, από έναν ή περισσότερους δημόσιους φορείς, μεμονωμένα ή από κοινού.

5. Μια επιχείρηση μπορεί να υποβάλει δήλωση σχετικά με την ιδιότητά της ως ανεξάρτητης, συνεργαζόμενης ή συνδεδεμένης επιχείρησης, καθώς και σχετικά με τα στοιχεία που αφορούν τα αριθμητικά όρια που αναφέρονται στο άρθρο 2. Η δήλωση αυτή μπορεί να υποβληθεί ακόμη και εάν η διασπορά κεφαλαίου δεν επιτρέπει να καθοριστεί επακριβώς ποιος το κατέχει, οπότε η επιχείρηση δηλώνει υπεύθυνα ότι μπορεί εύλογα να υποθέσει ότι δεν ανήκει, κατά ποσοστό 25 % ή περισσότερο, σε μια επιχείρηση ή, από κοινού, σε περισσότερες επιχειρήσεις που είναι συνδεδεμένες μεταξύ τους. Οι δηλώσεις αυτές πραγματοποιούνται με την επιφύλαξη των ελέγχων και εξακριβώσεων που προβλέπονται από τις εθνικές ή ενωσιακές διατάξεις.

Άρθρο 4

Στοιχεία για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματικών ποσών και περιόδος αναφοράς

1. Τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματικών ποσών είναι εκείνα που αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και υπολογίζονται σε ετήσια βάση. Λαμβάνονται υπόψη κατά την ημερομηνία κλεισίματος των λογαριασμών. Το ύψος του κύκλου εργασιών υπολογίζεται χωρίς τον φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) και χωρίς άλλους έμμεσους φόρους.

2. Όταν, κατά την ημερομηνία κλεισίματος των λογαριασμών και σε ετήσια βάση, μια επιχείρηση βρίσκεται πάνω ή κάτω από τα όρια τα σχετικά με τον αριθμό απασχολούμενων ή τα χρηματικά όρια που αναφέρονται στο άρθρο 2, η κατάσταση αυτή έχει ως αποτέλεσμα την απόκτηση ή την απώλεια της ιδιότητας της μεσαίας, μικρής ή πολύ μικρής επιχείρησης μόνον εάν η υπέρβαση των εν λόγω ορίων επαναληφθεί επί δύο διαδοχικά οικονομικά έτη.

3. Στην περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, οι λογαριασμοί των οποίων δεν έχουν κλείσει ακόμη, τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν από καλόπιστες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους.

Άρθρο 5

Ο αριθμός απασχολούμενων

Ο αριθμός απασχολούμενων ατόμων αντιστοιχεί στον αριθμό ετήσιων μονάδων εργασίας (ΕΜΕ), δηλαδή στον αριθμό εργαζομένων πλήρους απασχόλησης που εργάστηκαν στην εξεταζόμενη επιχείρηση ή για λογαριασμό αυτής επί ολόκληρο το υπόψη έτος. Τα άτομα που δεν εργάστηκαν ολόκληρο το έτος, οι εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης, ανεξάρτητα από τη διάρκεια, και οι εργαζόμενοι σε εποχική βάση αντιστοιχούν σε κλάσματα των ΕΜΕ. Στον αριθμό απασχολούμενων περιλαμβάνονται:

α) οι μισθωτοί·

β) τα άτομα που εργάζονται για την επιχείρηση, έχουν σχέση εξάρτησης προς αυτήν και εξομοιώνονται με μισθωτούς με βάση το εθνικό δίκαιο·

γ) οι ιδιοκτήτες επιχειρηματίες·

δ) οι εταίροι που ασκούν τακτική δραστηριότητα εντός της επιχείρησης και προσπορίζονται οικονομικά οφέλη από την επιχείρηση.

Οι μαθητευόμενοι ή οι σπουδαστές που βρίσκονται σε επαγγελματική κατάρτιση στο πλαίσιο σύμβασης μαθητείας ή επαγγελματικής κατάρτισης δεν συνυπολογίζονται στον αριθμό απασχολούμενων. Η διάρκεια των αδειών μητρότητας ή των γονικών αδειών δεν συνυπολογίζεται.

Άρθρο 6

Καθορισμός των στοιχείων της επιχείρησης

1. Στην περίπτωση ανεξάρτητης επιχείρησης, ο καθορισμός των στοιχείων, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού απασχολούμενων, πραγματοποιείται αποκλειστικά με βάση τους λογαριασμούς αυτής της επιχείρησης.

2. Στην περίπτωση επιχείρησης που συνεργάζεται ή συνδέεται με άλλες επιχειρήσεις, ο καθορισμός των στοιχείων, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού απασχολούμενων, γίνεται με βάση τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία της επιχείρησης, ή — εφόσον υπάρχουν— τους ενοποιημένους λογαριασμούς της επιχείρησης ή τους ενοποιημένους λογαριασμούς στους οποίους περιλαμβάνεται και η εξεταζόμενη επιχείρηση βάσει ενοποίησης.

Στα στοιχεία που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο προστίθενται τα στοιχεία των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνεργάζονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση, οι οποίες βρίσκονται αμέσως ανάντη ή κατάντη της εν λόγω επιχείρησης. Τα στοιχεία συγκεντρώνονται κατ' αναλογία προς το ποσοστό συμμετοχής στο κεφάλαιο ή στα δικαιώματα ψήφου (το υψηλότερο από τα δύο αυτά ποσοστά). Σε περίπτωση διασταυρωμένης συμμετοχής, λαμβάνεται υπόψη το υψηλότερο των ποσοστών αυτών.

Στα στοιχεία που αναφέρονται στο πρώτο και το δεύτερο εδάφιο προστίθεται το 100 % των στοιχείων των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με την εξεταζόμενη επιχείρηση και τα οποία δεν περιλαμβάνονται ήδη στους λογαριασμούς βάσει ενοποίησης. 3. Για την εφαρμογή της παραγράφου 2, τα στοιχεία των επιχειρήσεων που συνεργάζονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία τους, ενοποιημένα εφόσον υπάρχουν. Σε αυτά προστίθεται το 100 % των στοιχείων των επιχειρήσεων που συνδέονται με αυτές τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις, εκτός εάν τα στοιχεία τους περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης.

3. Για την εφαρμογή επίσης της παραγράφου 2, τα στοιχεία των επιχειρήσεων που συνδέονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία τους, ενοποιημένα εφόσον υπάρχουν. Στα στοιχεία αυτά προστίθενται κατ' αναλογία τα στοιχεία των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνεργάζονται με τις συνδεδεμένες αυτές επιχειρήσεις, οι οποίες βρίσκονται αμέσως ανάντη ή κατάντη αυτών, εάν δεν περιλαμβάνονται ήδη στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε αναλογία τουλάχιστον ισοδύναμη με το ποσοστό που ορίζεται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο.

4. Όταν ο αριθμός απασχολούμενων δεδομένης επιχείρησης δεν προκύπτει από τους ενοποιημένους λογαριασμούς, υπολογίζεται συγκεντρώνοντας κατ' αναλογία τα στοιχεία από τις επιχειρήσεις που συνεργάζονται με την εν λόγω επιχείρηση, και προσθέτοντας τα στοιχεία από τις επιχειρήσεις που συνδέονται μαζί της.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ
ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

A. Κοινά δικαιολογητικά

1. Τυποποιημένο Έντυπο υποβολής πρότασης σύμφωνα με το Υπόδειγμα 1. Υποβάλλεται από τον Συντονιστή Φορέα σε περίπτωση που έχουμε Σύμπραξη (επιχείρησης με Ερευνητικό Φορέα ή μεταξύ επιχειρήσεων) ή από την Δικαιούχο επιχείρηση σε περίπτωση συνεργασίας με υπερβολάβο Ερευνητικό Φορέα.
2. Υπογεγραμμένο Συμφωνητικό Συνεργασίας μεταξύ των φορέων της Σύμπραξης για την από κοινού υλοποίηση του έργου και τους όρους της μεταξύ τους συνεργασίας σύμφωνα με το Υπόδειγμα 2. Το Υπόδειγμα υποβάλλεται από τον Συντονιστή Φορέα, είναι ενδεικτικό και δεν επιβάλλεται η εκάστοτε σύμπραξη να το υιοθετήσει ως έχει. Το συμφωνητικό συνεργασίας απαιτείται να φέρει την υπογραφή του Νόμιμου Εκπροσώπου κάθε Δικαιούχου φορέα του συνεργατικού έργου.
3. Υπογεγραμμένο Προσύμφωνο υπερβολαβίας (σε περίπτωση που έχουμε υπερβολαβία), με τους όρους της μεταξύ τους συνεργασίας ή και με άλλη εταιρία. Υποβάλλεται από την Δικαιούχο επιχείρηση.

B. Δικαιολογητικά για τους Ερευνητικούς Οργανισμούς

1. Κανονιστικό πλαίσιο ορισμού των φορέων
2. Αναλυτικά βιογραφικά σημειώματα των μελών της Ομάδας Έργου που ανήκουν στον Ερευνητικό Οργανισμό
3. Υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/1986 με το γνήσιο της υπογραφής από τον/τους νόμιμο/ους εκπρόσωπο/ους του/των φορέα/ων που υποβάλλει/ουν την πρόταση, σύμφωνα με το Υπόδειγμα 5
4. Πιθανές άδειες που απαιτούνται για την εκτέλεση του έργου (όπου απαιτείται)
5. Τεχνικά σχέδια (όπου απαιτείται), του χώρου όπου θα υλοποιηθεί το έργο

Γ. Δικαιολογητικά για τις επιχειρήσεις

1. Καταστατικό ή Εταιρικό συμφωνητικό (κατά περίπτωση) του φορέα, καθώς και ΦΕΚ δημοσίευσης σύστασης της εταιρείας με τις σχετικές τροποποιήσεις που έγιναν μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησης. Αιτήσεις εταιρειών υπό ίδρυση δε θα λαμβάνονται υπόψη.
2. Ισολογισμοί των τριών τελευταίων ετών (ή ισοδύναμα οικονομικά στοιχεία).
3. Αποδεικτικά στοιχεία που να πιστοποιούν τη δυνατότητα της επιχείρησης να καταβάλει τη συμμετοχή της στην Πράξη με ίδια κεφάλαια, όπως αυτά περιγράφονται στα Υποδείγματα 9 και 10 Χρηματοοικονομικής ικανότητας.
4. Πιστοποιητικό μη πτώχευσης και μη υποβολής αίτησης για πτώχευση και πιστοποιητικό μη θέσης σε αναγκαστική διαχείριση και μη υποβολής αίτησης για θέση σε αναγκαστική διαχείριση.
5. Αναλυτικά βιογραφικά σημειώματα των μελών της Ομάδας Έργου που ανήκουν στην επιχείρηση,
6. Σε περίπτωση δανειοδότησης, έγγραφο Τραπεζικού Ιδρύματος ή χρηματοπιστωτικού οργανισμού για το θετικό ενδιαφέρον του για χορήγηση δανείου
7. Όλες οι κατά περίπτωση απαραίτητες κατά το νόμο άδειες για την νόμιμη λειτουργία του φορέα καθώς και τυχόν άδειες που απαιτούνται για την εκτέλεση του έργου. Οι σχετικές άδειες δύναται να προσκομίζονται και μετά την ένταξη και το αργότερο πριν το αίτημα για την **τελική πληρωμή** της Πράξης και σε κάθε περίπτωση να συνάδουν με την νομιμότητα και την κανονικότητα της Πράξης και των δαπανών της. Στην περίπτωση που δεν υπάρχουν οι εν λόγω άδειες ή έχουν λήξει χρονικά, θα προσκομίζεται βεβαίωση από τις αρμόδιες υπηρεσίες ότι έχει υποβληθεί πλήρης φάκελος για την έκδοση ή την ανανέωσή τους.
6. Τεχνικά σχέδια (όπου απαιτείται), του χώρου όπου θα υλοποιηθεί το έργο
8. Προσφορές-προτιμολόγια και prospectus για τις προτεινόμενες δαπάνες του έργου εξοπλισμό, λογισμικό, αναλώσιμα, κ.λ.π
9. Δήλωση Στοιχείων Επιχείρησης σχετικά με την ιδιότητά της ως Μικρομεσαία Επιχείρηση (ΜΜΕ) – σύμφωνα με το υπόδειγμα της Επιτροπής (Υπόδειγμα 3)
10. Υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/1986 με το γνήσιο της υπογραφής από τον/τους νόμιμο/ους εκπρόσωπο/ους του/των φορέα/ων που υποβάλλει/ουν την πρόταση, σύμφωνα με το Υπόδειγμα 5

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV
ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ - ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ

Ειδικότερα, η επιλεξιμότητα των δαπανών που αφορούν σε χρηματοδοτούμενα έργα στο πλαίσιο της παρούσας Πρόσκλησης, θα πρέπει να γίνεται κάθε φορά λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στις **εκάστοτε ισχύουσες νομοθετικές και κανονιστικές πράξεις** και **ιδιαίτερα** στην Απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού **110427/ΕΥΘΥ1020/20.10.2016** «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ. 81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β' 1822) Υπουργικής Απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020 - Έλεγχος νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς - Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων.»» (ΦΕΚ 3521 /Β/01.11.2016).

Για την επαλήθευση των δαπανών του έργου απαιτείται τεκμηρίωση με τα ακόλουθα έγγραφα:

- **Φωτοαντίγραφα των παραστατικών δαπανών** ανά Δικαιούχο/εταίρο και κατηγορία δαπάνης (Σημειώνεται ότι τα πρωτότυπα φέρουν υποχρεωτικά σφραγίδα με τον κωδικό του έργου).
- Αποδεικτικά εξόφλησης (επισυνάπτονται πίσω από κάθε υποβαλλόμενο παραστατικό)
- **Υπεύθυνη Δήλωση του δικαιούχου**, υπογεγραμμένη αρμοδίως, όπου αναφέρεται ότι:
  - Τα υποβαλλόμενα αντίγραφα είναι ακριβή αντίγραφα των πρωτότυπων παραστατικών
  - Τα πρωτότυπα είναι πάντα στη διάθεση της ΕΥΔΕΠΑΛΘ
  - Τα παραστατικά δεν αντιστοιχούν σε δαπάνες που έχουν χρηματοδοτηθεί από άλλο πρόγραμμα
  - Οι δαπάνες του έργου παρακολουθούνται λογιστικά σε ξεχωριστό λογαριασμό και είναι εις γνώση του υπογράφοντα ότι όσες από αυτές δεν έχουν καταχωρηθεί στον λογαριασμό αυτόν θα κριθούν ως μη επιλέξιμες

Στην περίπτωση που ο Δικαιούχος κάνει χρήση υπηρεσιών Ορκωτού Λογιστή, επισυνάπτεται η βεβαίωση του. Ειδικότερα, για κάθε μία από τις Κατηγορίες Δαπανών ισχύουν τα ακόλουθα:

1. Δαπάνες προσωπικού

Για τις δαπάνες προσωπικού ισχύουν οι κανόνες επιλεξιμότητας που αναφέρονται στο **Άρθρο 12 της ΥΑΕΚΕΔ**. Το προσωπικό διακρίνεται σε τακτικό και έκτακτο, ανάλογα με τη σχέση εργασίας που διατηρεί με το Δικαιούχο.

Για τη διαμόρφωση του προϋπολογισμού της κατηγορίας δαπανών προσωπικού λαμβάνεται υπόψη το ετήσιο ύψος αμοιβών των εργαζομένων που θα απασχοληθούν στο έργο (μεικτές αμοιβές εργαζομένου, εργοδοτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης, φόρος εισοδήματος, δώρα εορτών, επίδομα αδείας και επιδόματα, που προβλέπονται από το θεσμικό πλαίσιο του Δικαιούχου όταν αυτός είναι δημόσιος φορέας). Έκτακτες αποδοχές που δεν προβλέπονται στη σύμβαση εργασίας και καταβάλλονται κατά περίπτωση (ad hoc) δεν είναι επιλέξιμες. Οι δαπάνες για υπερωριακή αποζημίωση του προσωπικού είναι επιλέξιμες εφόσον καταβάλλονται για εργασία που παρασχέθηκε πέραν του κανονικού ωραρίου εργασίας. Οι δαπάνες αυτές θα πρέπει να τεκμηριώνονται με μισθολογικές καταστάσεις του φορέα.

Η συνολική επιλέξιμη αμοιβή ανά εργαζόμενο προσδιορίζεται με βάση τον πραγματικό χρόνο που αυτός απασχολείται με άμεση παροχή εργασίας στο πλαίσιο του έργου. Το μικτό ωριαίο κόστος απασχόλησης υπολογίζεται ως το ημερήσιο του τελευταίου τεκμηριωμένου ετήσιου μικτού κόστους απασχόλησης, όπως αυτό ορίζεται από την κείμενη νομοθεσία, και του αριθμού των 1720 παραγωγικών ωρών (Άρθρο 68, §2 του ΕΕ 1303/2014 και Άρθρο 12, §8 της ΥΑΕΚΕΔ).

Στις περιπτώσεις που το προσωπικό απασχολείται στην πράξη για το σύνολο του συμβατικού του χρόνου ή για σταθερό ποσοστό του συμβατικού χρόνου απασχόλησης, οι δαπάνες για αμοιβές προσωπικού δύνανται να υπολογίζονται όχι με βάση το ωριαίο κόστος απασχόλησης αλλά ως το γινόμενο του σταθερού ποσοστού του συμβατικού χρόνου με το μικτό μηνιαίο κόστος απασχόλησης.

Στην περίπτωση που το προσωπικό επιχείρησης που απασχολείται στο έργο είναι ταυτόχρονα και εσωτερικός εταιρικός παράγοντας του νομικού προσώπου (π.χ. μέτοχος, εταίρος, διαχειριστής, μέλος δ.σ.), οι δαπάνες προσωπικού είναι επιλέξιμες εφόσον τηρούνται οι αυξημένες προϋποθέσεις έγκυρης σύναψης της σύμβασης εργασίας που θέτει το νομοθετικό πλαίσιο της αντίστοιχης εταιρικής μορφής (πχ βλ. για ΑΕ άρθρο 23 Α του ΚΝ 2190/1920) και η προσφορά εργασίας αφορά ειδικά στην υλοποίηση του εγκεκριμένου έργου. Δαπάνες προσωπικού για την εργασία του ιδιοκτήτη ατομικής επιχείρησης δεν είναι επιλέξιμες.

Φυσικά πρόσωπα που συμμετέχουν στην υλοποίηση της πράξης ως υπεργολάβοι (συμβάσεις παροχής υπηρεσιών) δεν θεωρούνται προσωπικό του Δικαιούχου.

Τα πρόσθετα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την πιστοποίηση των δαπανών προσωπικού είναι:

Τακτικό προσωπικό

- Απόφαση της διοίκησης του Δικαιούχου με την οποία καθορίζεται το προσωπικό που θα απασχοληθεί στο έργο, τα καθήκοντά τους σε σχέση με το φυσικό αντικείμενο της Πράξης, ο χρόνος απασχόλησής τους, καθώς και ο τρόπος απασχόλησής τους στην πράξη (εντός ωραρίου, υπερωριακή απασχόληση, πρόσθετη απασχόληση).
- Μηνιαία συνολικά απολογιστικά φύλλα χρονοχρέωσης (global timesheets), στα οποία θα αποτυπώνονται σε επίπεδο φυσικού προσώπου οι πραγματικές ώρες απασχόλησής του ανά ημέρα, και για κάθε πράξη ή άλλη δραστηριότητα στο Δικαιούχο, υπογεγραμμένα από τον εργαζόμενο και τον υπεύθυνο της διοίκησης του Δικαιούχου. Για τις περιπτώσεις που το φυσικό πρόσωπο απασχολείται στην πράξη για το σύνολο του συμβατικού του χρόνου δεν απαιτείται η συμπλήρωση φύλλων χρονοχρέωσης αλλά βεβαίωση του υπευθύνου της διοίκησης του Δικαιούχου για την απασχόληση σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στη σχετική απόφαση της διοίκησης του Δικαιούχου.
- Μισθολογικές καταστάσεις, του δικαιούχου όπου εμφανίζονται, οι μικτές ετήσιες αποδοχές, οι αντίστοιχες εισφορές κοινωνικής ασφάλισης και τα τυχόν επιδόματα που προβλέπονται από το θεσμικό πλαίσιο του Δικαιούχου για το τελευταίο έτος οικονομικής χρήσης. Στις μισθολογικές καταστάσεις θα πρέπει να εμφανίζονται διακριτά οι αποζημιώσεις για την υπερωριακή και την πρόσθετη απασχόληση του προσωπικού.
- Εκθέσεις για το παραχθέν έργο την αντίστοιχη περίοδο.
- Αποδεικτικά καταβολής των αμοιβών στους εργαζόμενους.
- Αποδεικτικά απόδοσης των ασφαλιστικών εισφορών (όπου απαιτείται) και
- Αποδεικτικά απόδοσης του φόρου εισοδήματος

Έκτακτο προσωπικό (σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου ή μίσθωσης έργου)

- Σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου ή σύμβαση μίσθωσης έργου σε συνέχεια ανοικτής διαδικασίας -εκτός των περιπτώσεων που τα φυσικά πρόσωπα έχουν αξιολογηθεί κατά την επιλογή της πράξης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 7 του Άρθρου 12 της ΥΑΕΚΕΔ- στην οποία θα αναφέρονται, πέραν των συμβαλλομένων, το αντικείμενο της σύμβασης προσδιοριζόμενο και σε σχέση με το φυσικό αντικείμενο της πράξης, η χρονική διάρκεια, ο τόπος εργασίας του αντισυμβαλλόμενου, ο τρόπος παραλαβής του έργου, το τίμημα.
- Εκθέσεις για το παραχθέν έργο την αντίστοιχη περίοδο.
- Βεβαίωση παραλαβής του έργου, για τις περιπτώσεις συμβάσεων μίσθωσης έργου. Στην περίπτωση που η σύμβαση προσδιορίζει ωριαία αμοιβή, μηνιαία αναλυτικά απολογιστικά φύλλα χρονοχρέωσης, όπως ανωτέρω.
- Άδεια του αρμόδιου κατά περίπτωση οργάνου, για τις περιπτώσεις προσωπικού του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα που απασχολείται στην πράξη με σύμβαση έργου.
- Μισθοδοτική κατάσταση του φορέα για το προσωπικό που συμμετέχει στην πράξη με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου.
- Για την περίπτωση συμβάσεων μίσθωσης έργου απόδειξη παροχής υπηρεσιών ή τίτλο κτήσης (πρώην απόδειξη επαγγελματικής δαπάνης) όταν ο αντισυμβαλλόμενος δεν είναι επιτηδεύματίας από καμία αιτία, ασκεί ευκαιριακό επάγγελμα και η αμοιβή του είναι μικρή, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

- Υλικό τεκμηρίωσης της τήρησης της αρχής της ίσης μεταχείρισης, της μη διάκρισης, της ισότητας των φύλων και της διαφάνειας, δηλαδή ανοικτής διαδικασίας επιλογής για τους Ερευνητικούς Οργανισμούς. Δεν ισχύει για το προσωπικό του δικαιούχου ή τρίτων που αξιολογείται στο πλαίσιο της διαδικασίας επιλογής για την χρηματοδότηση του έργου.

Στις περιπτώσεις μη απόδοσης ασφαλιστικών εισφορών αλλά υπαγωγής σε ρύθμιση, πρέπει να προσκομίζεται το έγγραφο του ασφαλιστικού φορέα περί υπαγωγής σε ρύθμιση καταβολής εισφορών, στο οποίο αναγράφονται: το χρονικό διάστημα που αφορά η ρύθμιση, το συνολικό ποσό, το ποσό της κάθε δόσης και ο αριθμός των δόσεων. Ελέγχεται η συμβατότητα ανάμεσα στο χρονικό διάστημα που αναφέρεται στο έγγραφο και στην ελεγχόμενη περίοδο, καθώς και αν οι δόσεις εξυπηρετούνται κανονικά μέχρι την ημερομηνία ελέγχου. Η δαπάνη πιστοποιείται εάν πληρούνται τα δύο αυτά κριτήρια και εφόσον το καταβληθέν ποσό των εισφορών καλύπτει το ποσό που αντιστοιχεί στις ασφαλιστικές εισφορές της ελεγχόμενης περιόδου. Σε περίπτωση ρύθμισης του φόρου εισοδήματος ισχύουν τα αναφερόμενα στην ανωτέρω παράγραφο για τη ρύθμιση των ασφαλιστικών εισφορών.

2. Δαπάνες για όργανα, εξοπλισμό και εκσυγχρονισμό εγκαταστάσεων.

Για τις δαπάνες οργάνων & εξοπλισμού ισχύουν οι κανόνες επιλεξιμότητας που αναφέρονται στο Άρθρο 15 και στο Άρθρο 16 (περιπτώσεις Δ, Ε, ΣΤ & Η) της ΥΑΕΚΕΔ. Τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την επαλήθευση - πιστοποίηση των δαπανών οργάνων & εξοπλισμού είναι:

- α) Εξοφλημένα παραστατικά δαπανών του προμηθευτή προς τον Δικαιούχο και τα αντίστοιχα παραστατικά εξόφλησής τους. Στα παραστατικά θα πρέπει να υπάρχουν όλες οι απαραίτητες πληροφορίες που αφορούν τις εν λόγω δαπάνες και τις εξοφλήσεις τους
- β) Βεβαίωση του προμηθευτή ή του Νόμιμου Εκπροσώπου του Δικαιούχου για το καινούργες και αμεταχείριστο του εξοπλισμού
- γ) Πρακτικά Παραλαβής του Δικαιούχου (όπου απαιτούνται από το θεσμικό πλαίσιο του Δικαιούχου)
- δ) Σε περιπτώσεις προμηθειών από το εξωτερικό όλα τα συνοδευτικά έγγραφα (ανάλογα με τον τρόπο μεταφοράς). Θα πρέπει να προσκομίζεται και αντίγραφο της σχετικής άδειας παράδοσης εκτελωνισθέντων ειδών για χώρες εκτός Ε.Ε
- ε) Σύμβαση με τον ανάδοχο (όπου απαιτείται από το θεσμικό πλαίσιο του Δικαιούχου)
- στ) Για την αγορά λογισμικού απαιτείται επιπλέον η άδεια χρήσης του λογισμικού ή η αντίστοιχη βεβαίωση του κατασκευαστή για την άδεια χρήσης

3. Δαπάνες για εξωτερικούς πάροχους (συμβουλευτικές υπηρεσίες, έρευνα επί συμβάσει κ.λ.π)

- α) Σύμβαση με τον ανάδοχο (όπου απαιτείται από το θεσμικό πλαίσιο του Δικαιούχου)
- β) Εξοφλημένα παραστατικά για την παροχή των υπηρεσιών / προϊόντων καθώς και τα αντίστοιχα παραστατικά εξόφλησής τους. Στα παραστατικά θα πρέπει να υπάρχουν όλες οι απαραίτητες πληροφορίες που αφορούν τις εν λόγω δαπάνες και τις εξοφλήσεις τους
- γ) Αντίγραφα μελετών, εγχειριδίων και των εν γένει παραδοτέων όπου απαιτείται από την σύμβαση / ανάθεση
- δ) Πρακτικά Παραλαβής του Δικαιούχου (όπου απαιτείται από το θεσμικό πλαίσιο του Δικαιούχου)

4. Πρόσθετα γενικά έξοδα.

Για τις δαπάνες μετακινήσεων απαιτούνται:

Τα πρόσθετα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την πιστοποίηση των δαπανών της Κατηγορίας 5.ι. είναι:

- Εξοδολόγιο/Έντυπο μετακίνησης για τη μετακίνηση, όπου αναγράφεται το ονοματεπώνυμο των μετακινούμενων μελών, ο σκοπός, ο τόπος προορισμού και οι δαπάνες (αναλυτικά) της μετακίνησης
- Παραστατικά για τις δαπάνες που περιλαμβάνονται στο σχετικό Έντυπο μετακίνησης/Εξοδολόγιο (π.χ. εισιτήρια, τιμολόγιο ξενοδοχείου κλπ)

- Παραστατικά εξοφλήσεων των ανωτέρω τιμολογίων/αποδείξεων, (π.χ. εξοφλητικές αποδείξεις προμηθευτή, αποδεικτικά καταβολής του οφειλόμενου ποσού, καρτέλα προμηθευτή, κίνηση ταμείου)
- Υλικό που τεκμηριώνει την ανάγκη μετακίνησης, τη σύνδεσή της με το έργο και την τήρηση των κανόνων δημοσιότητας (όπως πρόσκληση συμμετοχής, ημερήσια διάταξη συνεδρίου/συνάντησης, ιστότοπος συνεδρίου κ.α.)

Για τις δαπάνες εργαστηριακών αναλωσίμων απαιτούνται:

- α) Εξοφλημένα παραστατικά δαπανών του προμηθευτή προς τον Δικαιούχο και τα αντίστοιχα παραστατικά εξόφλησής τους. Στα παραστατικά θα πρέπει να υπάρχουν όλες οι απαραίτητες πληροφορίες που αφορούν τις εν λόγω δαπάνες και τις εξοφλήσεις τους
- β) Πρακτικά Παραλαβής του Δικαιούχου (όπου απαιτούνται από το θεσμικό πλαίσιο του Δικαιούχου)
- γ) Σε περιπτώσεις προμηθειών από το εξωτερικό όλα τα συνοδευτικά έγγραφα (ανάλογα με τον τρόπο μεταφοράς). Θα πρέπει να προσκομίζεται και αντίγραφο της σχετικής άδειας παράδοσης εκτελωνισθέντων ειδών για χώρες εκτός Ε.Ε
- δ) Σύμβαση με τον ανάδοχο (όπου απαιτείται από το θεσμικό πλαίσιο του Δικαιούχου)

5. Δαπάνες διάχυσης αποτελεσμάτων.

- α) Εξοφλημένα παραστατικά για την παροχή των υπηρεσιών / προϊόντων προς τον Δικαιούχο καθώς και τα στοιχεία εξόφλησής τους. Στα παραστατικά θα πρέπει να υπάρχουν όλες οι απαραίτητες πληροφορίες που αφορούν τις εν λόγω δαπάνες και τις εξοφλήσεις τους
- β) Στοιχεία δημοσιότητας για ημερίδες, συνέδρια κ.λ.π. τα οποία διοργάνωσε ο Δικαιούχος
- γ) Πρακτικά Παραλαβής του Δικαιούχου (όπου απαιτείται από το θεσμικό πλαίσιο του Δικαιούχου)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V
ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ

Για την καταβολή της επιχορήγησης απαιτούνται:

Για τους Ερευνητικούς Οργανισμούς

1. Αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας για είσπραξη χρημάτων από το Δημόσιο ή Αποδεικτικό ενημερότητας για χρέη προς το Δημόσιο
2. Αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας για είσπραξη εκκαθαρισμένων απαιτήσεων από το Δημόσιο ή Βεβαίωση παρακράτησης (απόδοσης) ασφαλιστικών εισφορών

Για τις Επιχειρήσεις

1. Αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας για είσπραξη χρημάτων από το Δημόσιο ή Αποδεικτικό ενημερότητας για χρέη προς το Δημόσιο
2. Αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας για είσπραξη εκκαθαρισμένων απαιτήσεων από το Δημόσιο ή Βεβαίωση παρακράτησης (απόδοσης) ασφαλιστικών εισφορών
3. Υπεύθυνη Δήλωση νομίμου εκπροσώπου όπου δηλώνεται ότι δεν έχει εκχωρηθεί η επιχορήγηση
4. Τροποποιήσεις του καταστατικού σύστασης της εταιρίας, εφόσον έχουν υπάρξει, ή Βεβαίωση περί μη περαιτέρω τροποποίησης του καταστατικού
5. Πιστοποιητικό μη πτώχευσης και μη αίτησης για πτώχευση, μη θέσης σε εκκαθάριση, μη θέσης σε αναγκαστική διαχείριση
6. Σε περίπτωση καταβολής προκαταβολής, πέραν των ανωτέρω απαιτείται η υποβολή ισόποσης Εγγυητικής Επιστολής